

Malawi dagboek Deel 1 - 11/01/2001 - Kasungu National Park

De nodige voorbereidingen maakten dat deze reis niet op 11 januari begon, doch reeds meer dan jaar van mijn vrije tijd benomen had. Maar uiteindelijk kon ze dan toch van start gaan. In de eerste vliegtuigtrip van Brussel naar Amsterdam vond al meteen een eerste culturele uitwisseling plaats. Ik zat naast een Burundees. Hij had in Bergen (Mons) zijn diploma behaald als burgerlijk ingenieur en werkte als dusdanig in Burundi bij een Canadese firma die waterzuiveringsinstallaties bouwde. Hij kwam zonet terug van een bezoek aan zijn echtgenote, een arts die in Gent verder studeerde en zich specialiseerde in allerlei toepassingen voor de ogen.

De verdere vlucht naar Nairobi verliep gedurende de nacht. We zaten op de voorlaatste bank, achter ons, drie mannen, een Duitser, een Nederlander en een Belg. (Nee, dit is geen grap.) Ze hebben de hele vlucht gelampet. Gevolg, veel gerucht, geen rust en in de vroege ochtend een Belg die estafette liep naar de WC en telkens groener terug kwam. De Nederlander had zich dan laten ontvallen dat er leuke vrouwen zaten tussen die negerinnen. Daarop antwoordde de Duitser, dat hij niet echt geïnteresseerd was, immers hij was homofiel. ... En toe werd het rustiger op de laatste rij.

Dan het eerste spannende moment. In Nairobi moesten we allemaal te voet het tarmac op. We moesten onze bagage aanduiden voor ze het vliegtuig zouden laden. ... Wat dacht je, geen bagage te zien natuurlijk. Na een kwartiertje komt iemand vragen van waar we kwamen. 'O! Amsterdam, OK just wait !' Tot er een tractor aankomt met daarachter een bak met bagage van Amsterdam. Een twaalfstal ongelukkigen staan deels te vergeefs te wachten. 2 van de 5 ons ontbrekende delen zijn al terecht. De gemeenschappelijke koffer en de rugzak van P.D. Even later een tweede tractor met één reiszak, maar die lijkt wel van niemand te zijn. Een 10-tal mensen staan hoopvol alle bewegingen gade te slaan. Maar tevergeefs. Over walky talkie's werd druk geraadpleegd, doch alles te vergeefs. 'No panic, we write your names down and send the luggage after you !' Zo gezegd zo gedaan. Op de achterkant van de passagierslijst werden onze gegevens opgeschreven. 's Anderendaags zou er ook een vlucht zijn naar Lilongwe en wanneer ze terecht waren zouden ze de bagagestukken na sturen... Een Engelsman begint zich te roeren, maar lijkt geen gehoor te vinden. Niets aan te doen, dan maar aan boord te gaan. We staan al met één voet op de trap als een andere tractor komt aangereden. Plots is alle bagage terug gevonden. En de zon begon te schijnen. Letterlijk en figuurlijk. Op de tarmac stijgt de temperatuur met 5 graden.

Alles bij één nog geen uur vertraging op dat moment, dat zag er hoopvol uit. Maar dan vingen de onvoorspelbare Afrikaanse toeren aan. De vlucht ging eerst naar Dar es Salaam in Tanzania. Daar staan we alvast een half uur aan de grond, heel wat extra passagiers vullen het vliegtuig. Heel wat tijd verloren, maar in return, een extra maaltijd en het moet gezegd, de beste die we al gehad hadden. We bereikten uiteindelijk Lilongwe zonder verdere problemen. Daar hebben we dan eerst geld omgezet (1US\$ = 79 MKW) Dan hebben we wat over en weer gelopen tussen verschillende autoverhuurbedrijven in. Om tenslotte tegen 95US\$/dag een 4x4 te vinden, een Mitsubishi Pajero, met ruim meer dan 100.000 Km, hij rammelde langs alle kanten, maar zou de job toch moeten aankunnen.

Enkel de verzekering leek niet vanzelfsprekend te zijn. 'All included' stond niet echt in hun aanbod. Hoe dan ook tanken en weg was de boodschap. Het was amper 13:00 als we vertrokken.

En iedereen was akkoord dat tot dan toe alles goed verlopen was.

Vanaf de luchthaven draaien we noordelijk richting Kasungu. Daar hadden we ons eerste doel gezet.

Onder weg enkele stops, drinkwater in de PTC supermarket. Aan de Bao river enkel foto's van reigerachtigen, een bloeiende [Gloriosa superba](#) en nog wat andere kleurige bloemen zoals Gladiolus dalenii, [Eucomis undulata](#) en Protea hackmanniana. En al even kleurige mensen om tenslotte aan te komen in Kasungu en logies te vinden in de Kasungu Inn. 35 US\$/double/night, eigenlijk boven ons budget, doch als eerste nacht na een vermoeiende reis moest dat kunnen. 's Avond besloten we gelijk om s'anderendaags het Kasungu National Park te bezoeken en al meteen een tweede nacht te boeken.

Peter snurkt ! Sorry ik zou Kim hier later moeten van op de hoogte brengen, maar blijkbaar was hij er nogal gerust in. Hard snurkt hij niet? Maar snurken doet hij zeker en vast? Met mijn stopjes in mijn oren hoorde ik hem nog net boven de krekels en de kikkers uit. Onze eerste avond in dat luxe verblijf was duidelijk voorbestemd als bijslaapnacht, om 20:00 lagen we al in bed. De wekker op 06:00 want om 06:30 was het ontbijt besteld. Om 04:30 zat ik evenwel al buiten op het terras, vooral te luisteren, binnen naar het gesnurk van Peter, buiten naar de gietende regen. Want in de vooravond rond 17:30 was het beginnen te gieten en dat deed het nog steeds. In de grote bomen zaten ook enkele krekels te sjirpen. En langzaam werd het ook licht boven de gebouwen. Ik zat daar ongeveer een uurtje voor de anderen ontwaakten. 2 zwarten die de wacht liepen in de 'Kasungu Inn' kwamen even kijken. Een schuchtere 'Hello'. In de hoop tot een gesprek te komen, vroeg ik hun naar de oorsprong van het gesjirp. 'Insects' zeiden ze. Ondertussen hadden de motten, muggen en ander klein vliegend ongedierte me gevonden. Ze kwamen naar het licht en mijn melkwitte benen. Die ene nachtwaker vroeg of we ook naar Chintechi Inn zouden, gaan. Anders moesten aan 'Happy Banda' de groeten doen van 'Power Piet', zo werkt blijkbaar de lokale post... Net voor het helemaal klaar werd, trokken ze de hemelsluisen nog eens goed open. Ik hoorde Patrick Verbraecken tijdens onze voorbereiding nog zeggen 'Je neemt toch zeker een tentje mee!' Dan was na die eerste dag alles zeker al doornat geweest. Een luxe ontbijt volgde; cornflakes, wit brood, banaan en daar bovenop, eieren met worst, gebakken aardappelen met ajuintjes en bonen in tomatensaus. Vervolgens vertrokken we naar [Kasungu National Park](#). Een prachtige rit. Door kleine dorpjes, waar vooral aan tabaksteelt werd gedaan. En vervolgens een eerste hoogtepunt in onze trip; orchideeën, ja hoor en niet zomaar ééntje. Een achttal, al waren we het op dat moment helemaal niet over de namen eens.

Platycoryne buchoniana

Hier alvast een overzicht betreffende de voornaamste vondsten in Kasungu National Park :

Satyrium specie

Satyrium specie

Specie

Eulophia odontoglossa

Satyrium trinerve

Brachycorythis tenuior

Satyrium specie

Disa specie

Malawi dagboek Deel 2 - 14/01/2001 - Luwawa, Vyphya, Mzuzu, Rumphi

Bovendien zagen we enkele roedels Impala's. **Kasungu** was een mooi park als kennismaking! Maar onze lokale gids Jimmy was ogenschijnlijk op de hoogte over vogels, doch orchideeën was zeker niet zijn sterkste kant. Alle Orchideeën waren volgens hem Disa of Satyrium, maar soortnamen kende hij niet. In de verte langs de andere kant van het meer ook enkele nijlpaarden, maar die konden we amper onderscheiden.

's Avond aten we Chambo , de lokale visspecialiteit. Nu had alvast iedereen lekker gegeten. Vrijdagavond hadden we kip, ik koos voor Malawiaanse kip, dat was alvast lekker en zacht. Mijn drie medereizigers kozen 'Nkwasu kwasu' een pikante kippereiding die blijkbaar enkel door Georges probleemloos verteerd werd. Patrick en Peter stonden in brand ! Zondagochtend na het ontbijt vertrokken we richting Mzimba. Onderweg wijzigden we de bestemming naar **Luwawa Forest reserve** en daar zouden we geen spijt van krijgen. Op de M1 (Wat overigens een prachtig geasfalteerde autobaan van 2 rijstroken is.) stopten we ter hoogte van het Vihpya plateau en vonden we massa's monopodialen in de Brachistagia bomen. 2 Bulbophyllum's in bloei.

We reden eerst door naar Mzimba om inkopen te doen. In de PTC kochten we het nodige. Eén van de meest aangeprezen artikel viel me daar direct op. Vaseline, en zalven om de huid soepeler te maken. Blijkbaar hadden heel wat mensen last van huisproblemen. Her en der prijsde men dan ook producten aan om hun huid te genezen. In de PTC stonden dan ook rekken vol met allerlei potjes en zalfjes.

Ook op het lokale marktje kochten we wat lekkers. Mango's , die hadden ze aan 1, 2 of 3 MKW, we kochten er 8 en kregen er een negende bij. Vervolgens aardnoten, één schepje voor 6 MKW, we vroegen 5 scheppen en kregen er 6, van die noten hebben erg veel plezier gehad, later hebben we ze zelf voor de haard geroosterd. En ook eieren kochten we 8 MKW/st. De mensen leken schuchter, ze zijn allemaal erg vriendelijk en gelijk wat nieuwsgierig. Maar lastig vallen ze je niet. Amper schuchter 'Hello, how are you?' En net als bij ons lijken de lokale eetstalletjes het best te doen, al zijn de bereide gerechten wel iets anders dan wat je hier op de markten ziet. Gebakken fruit, zoals banaan dat leek nog wel voor iedereen herkenbaar. Maar gebakken kasavo en maniok was voor ons nieuw. Ook Mzima, gekookt en tot deeg uitgedampt maïsmeel, zag je ook overal. Hier en daar wat gebakken vlees. 'Bush-meet' meenden we. Maar in de praktijk, vooral reepjes vet en zwoerden.

Dat inslaan van voedsel leek wel te moeten. Immers we gingen uit van een beschrijving in de Lonely Planet, zeggende dat je in Luwawa zelf voor je eten moest zorgen. Niets bleek later minder waar. De Lodge was reeds sinds 1998 in handen van Mr Georges Wardlow. Hij nam ze over van de overheid en krikte het toenmalige peil op tot een luxe- situatie. We legden er gelijk 2 nachten vast. (80 US\$) 's Namiddags maakten we nog een wandeling in de directe omgeving en vonden gelijk enkele uitzonderlijke zaken.

's Avonds leende Mr. Wardlow ons een boek waarin hij dacht de gevonden planten moeten in terug te vinden : "Guide to the Common Wild Flowers of Zambia and Neighbouring Regions" – Doreen Bolwick – ISBN 9982-18-0630, dat boek was evenwel interessant maar veel te vaag. 's Avonds hadden we een lunch besteld (12 US\$) . Onze aandacht werd getrokken door enkele lokalen, die voor de Lodge kwamen zingen en dansen, vanzelfsprekend, gevolgd door een kleine omhaling. Zoals elke avond in de tropen, sloten we die af met een spelletje Yatzee en een borreltje voor de goede nachtrust. (Peter won voor het eerst en het laatst !...?)

Op weg naar een waterval en hopelijk orchideeën !

Bulbophyllum expallidum

Eulophia odontoglossa

Op weg

Op onze ondertussen reeds 4de ochtend vertrekken we al vroeg naar een waterval. Dat belooft een zeer orchideeënrijke omgeving te zijn. En Billy de gids die met ons meegang, bracht ons na een trip van een 16-tal Km.- waar onderweg enkele omgevallen bomen moesten van de weg worden verwijderd (Hij had hiervoor een handzaag bij zich.) naar een kloof, waar we in de diepte een klein riviertje vonden, omsloten door wat Brachistagia bomen, en die hingen werkelijk vol planten, vooral Monopodialen die we amper op naam konden brengen, maar ook enkele duidelijk als Bulbophyllum en [*Polystachia*](#) te omschrijven soorten. Een prachtige omgeving werkelijk een fantastische omgeving en duidelijk niet vaak betreden. De klim uit de kloof was er teveel aan. Terug bij de wagen gekomen, moesten we even op krachten komen. Gelukkig moesten we voor de namiddagwandeling terug langs de Lodge passeren, zodat we even een lokale Carlsberg konden bijtanken. Lokale Carlsberg, immers we moeten ons aanpassen aan de lokale cultuur en geplogenheden.

Mr Wardlow sprak ons even aan over onze plannen en bracht ons ook bij een nieuwe overnachtingsmogelijkheid. Eén hele grote Chalet, waar je op de grond kon slapen en zeer propere douches en toiletten ter beschikking had, mooi gescheiden voor mannen en vrouwen. Bovendien waren er alle voorzieningen om een eigen keukentje in te richten. Potten en pannen hoorde je dan wel zelf mee te brengen. Echt iets voor back-packers.

De namiddag wandeling bracht ons naar een plaats wat op een plannetje in de Lodge stond ingekleurd als indigenous Woodland. Wat dus weer een Brachistagia bosje en moeras langs een riviertje bleekte zijn. Het Brachistagia bos liepen we helemaal door tot we in een lokale nederzetting terecht kwamen. Daar hadden wij als 4 witte erg veel beziens, we trokken enkele foto's en belooft de mensen enkele foto's op te sturen. (Yamikani Nyika – Luwawa Forest Lodge P/B 43 , Mzimba) Daarna vonden we weer enkele nieuwe terrestrische planten. Ondermeer een prachtige rode soort die gevonden werd door Peter en prompt tot Orchis Peterii werd gedoopt.

Vervolgens bezochten we ook het artificiële meertje opzoek naar vis voor Georges, maar dat viel tegen, het water was zo troebel, dat je geen vis kon zien. Ik ondernam een poging met een kano die daar lag, doch keerde wijselijk terug om tenslotte te gaan uitrusten voor onze Chalet en in de prachtig aangelegde tuin nog wat vogels te bekijken. De avond werd afgesloten met een zelf bereide maaltijd en de rest van de avond werd besteed aan het plannen van de reisroute voor de eerste volgende dagen. Want we hadden dan wel een reisroute voorbereid, doch steeds gesteld dat die ten alle tijden in functie van de opportuniteiten die zich bieden kon worden aangepast.

Orchidlovers

Af en toe een hindernis over de weg

15/01/2001

's Anderendaags genoten we ons laatste ontbijt in Luwawa, we hadden een Continental breakfast besteld en er stonden drie potten op tafel, Eén was pindabutter, een tweede een onbenoemde geleï en een derde met een stroop die naar mijn gevoel naar Luikse stroop rook. Niet was evenwel minder waar het bleek een gist extract te zijn. Ik had er een broodje mee gesmeerd, dat was evenwel niet te vre... en bijzonder zout. Was het mijn beurt om auto te rijden. Immers we hadden de afspraak dat ieder over hand 2 dagen reed. Georges was begonnen, Patrick D. volgde en nu was het mijn beurt. Op die manier zouden we allemaal wat ondervinding krijgen met het Vier wiel rijden. De terugweg lijkt altijd korter.

Eenmaal terug op de M1, zag het er naar uit een eentonig Km malen te worden. Niets is evenwel minder waar. Het landschap verandert op dat stuk weg constant. Van het [Zuidelijke Viphya](#) waar lage Brachistagia overheerst, rijden we door enkele dorpjes het hoger en Zuidelijke Viphya door, daar is er een zeer afwisselende beplanting. Want beplanting is het wel degelijk. Ooit kapte men alle originele vegetatie om dennenbossen aan te planten. Men plande immers een papierfabriek aan het Meer neer te poten en had daarvoor grondstof nodig. Die grondstof is evenwel het enige wat van de plannen overschoot. De fabriek is er gelukkig nooit gekomen.

Op de M1 hebben we ook enkele keren halt gehouden om die prachtige omgeving tot ons te kunnen nemen en enkele fotootjes te nemen, van orchideeën leek hier evenwel veel minder sprake. De oogst van deze dag, betreffende bloeiende orchideeën was dan ook Nul !

Ondertussen heeft Georges ook een oplossing gevonden voor het gebruik van zijn laptop in de wagen. Want in de beginnen leek zijn aansluiting niet te passen. Zo niet had hij amper 4 uur batterijtijd die louter zouden toelaten zijn foto's te dumpen.

Onze eerste echte halte was te [MZUZU](#), daar wilden we een Botanische tuin bezoeken. We stopten bij het museum 50 Kwacha inkom, en liefst geen foto's trekken, want in Europa verdienen ze veel geld met wat ze bij hen trekken ! Wist de beheerder te vertellen. We kregen een gids, die loodste ons voor bij een 10-tal ramen, waarachter een beetje geschiedenis van Malawi en de originele bewoners werd verklaard. Daarna toonde hij ons minstens evenveel lege ruimten, waarin zoogdieren, reptielen, vogels, enz.. zouden moeten komen te staan. Daarvoor moesten we later maar eens terug komen. Nadiende stuurde men ons heel de stad rond om de Botanische tuin te gaan zoeken, die was evenwel niet te vinden.

Tenslotte restte er ons niets anders dan inkopen te doen in de lokale 'grote' PTC en verder te trekken. Ik bleef buiten in de auto zitten terwijl mijn drie kompanen inkopen deden.

Mzuzu is een vrij grote stad, op no time was de auto dan ook omsingeld door bedelende kinderen. Vrij vervelend, zeker als je weet dat iedereen stelt dat bedelaars geld geven een slechte zaak is, je kan hen beter belonen voor een daad. De lokale bevolking is overigens erg behulpzaam en zeer vriendelijk, overal staan mensen te waaien en komen ze hun hulp aanbieden. Het merendeel van de bevolking spreekt overigens goed Engels. Voor mijn kompanen terugkeerden reed er ook een tot toeristenbus omgebouwde vrachtwagen weg. We zagen er trouwens in de loop van ons verblijf meerdere. Sommige waren duidelijk van grote luxe. De prachtigste was met achter de cabine van de chauffeur een verbinding met een container. Deze had zeer grote ramen en airco. Je zag er binnen zetels en tafeltjes in staan. Maar dat is een heel andere manier van Afrika verkennen. Die touroperators, trekken gewoonlijk vanaf Kenia of Tanzania tot in Zuid-Afrika

Tenslotte keerden mijn vrienden terug met een winkelmandje vol lekkers. Ze hadden in de PTC geen lege kartonnen doos om de goederen in te laden, zei besloten dan maar het mandje mee te nemen. Vanuit Mzuzu zouden we naar Rumphi verder rijden, doch niet zonder te trachten even buiten Mzuzu op de baan naar Nkhata bay een 'Wildlife Education Center' te bezoeken. We volgden een beschrijving uit Lonely Planet, doch na een gigantische slip- en schuifpartij op de spekgladde dirt road, moesten we die poging opgeven.

In Rumphi trokken we in in de '[Nkana Dothi Happy Landing Min Motel](#)'. Volgens Patrick D. de slechtste nacht van zijn leven. Voor we het motel vonden, gingen we evenwel tanken, daar viel ons de rechter achterband op. Die leek wel heel wat druk te hebben verloren. Als we hem trachtte op te pompen leek hij nog harder te gaan lekken. Blijkbaar een probleem met het ventiel. Heel die slijkerige omgeving, maakte dat het ventieltje vol zand zat, want van dopjes hebben ze daar nog niet gehoord. Na wat sukkelen, aflaten en weer oppompen leek de druk toch weer te houden.

In het motel laadden we onze bagage af en vervolgens gingen we nog een toertje maken, om te zien of de band op druk bleef. Zo vonden we even voorbij het motel een prachtig restaurantje. 'The Chefs Pride Restaurant' Daar genoten we dan ook van ene luxe maaltijd, voor haast geen geld. Nadien zouden we op het terras van het motel onder het toeziende oog van een aantal Malawianen een [Carlbergske](#) nuttigen. De deskbediende was [een spelletje Bao](#) aan't spelen. Ik vroeg hem mij het spel te leren, wat hem evenwel niet meeviel. Ik speelde 2 spelletjes met hem en won beiden. Tenslotte viel ons oog terug op de rechter achterband, die leek weer af te gaan. We besloten hem te vervangen door de reserveband, gelukkig deden we dat nog, immers 's anderendaags zou het regenen.

Hier alvast een overzicht betreffende de voornaamste vondsten in Luwawa, Vyphya, Mzuzu, Rumphi

Eulophia latilabris

Specie

Eulophia latilabris

Eulophia latilabris

Specie

Bulbophyllum expalidum

Bulbophyllum malawiense

Cyrtorchis arcuata

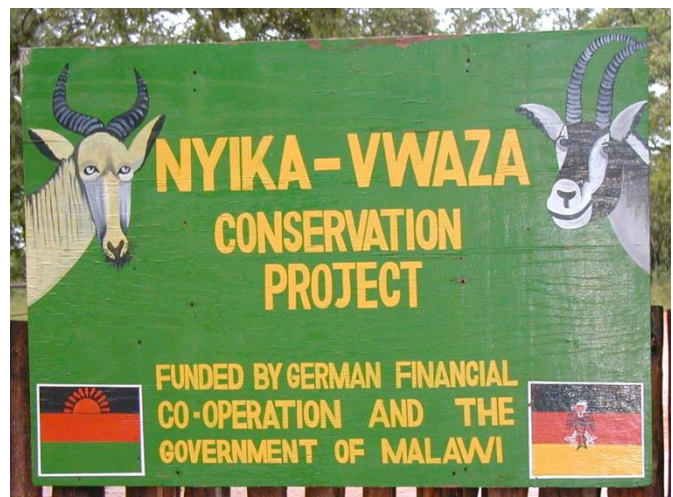

Malawi dagboek Deel 3 - 16/01/2001 - Nyika, Chelinda Camp

Woensdag Lariam-dag dus. We begonnen onze dag met een ontbijt in het 'Chefs Pride Restaurant' en namen allemaal onze Lariam, zoals het hoort. Vervolgens begon een lange tocht naar Nyika National Park. Eerst 60Km tot aan de hoofdingang, door een constant druilerige regen

Bulbophyllum

Ingang National Park

Daar moesten we slechts voor één dag inkom betalen. Immers zo stelde de vrouwelijke wachtster ; als je omwille van het slechte weer sneller zou weggaan, was het een probleem om een deel van de kosten te recupereren. Vanwaar die zienswijze? Is het weer zo slecht? Zijn de wegen wel berijdbaar? Later zou blijken wat ze in gedachte had. Aan de ingang stond tegen een grote boom een ladder, langs die ladder klauterde ik naar omhoog en zag gelijk de eerste bloeiende orchidee van Nyika, een Bulbophyllum en even verder op zouden we nog een bloeiende soort vinden. Het stopte net met regenen als we op een eerste hoog punt kwamen. Waarlijk fantastisch.. Kilometers ver glooiende heuvels, met alle schakeringen van groen en bruin. Voor ons uit zagen we hier en daar de weg die we moesten volgen als een rode kronkelende lijn het landschap doormidden snijden. Alles verliep uiterst goed, rond 13:00 zouden we Chelinda bereiken, zo rekenden we vooruit. Maar dan als je denkt dat er niets meer mis kan gaan,... Midden op een vlak stuk weg een enorme plas. Langs waar reden we er best door? Er rond kon niet de weg was ingebed tussen de steile randen van een terrein wat een meter hoger lag. Georges stapte uit en ging met een tak de diepste punten peilen. In het midden , meer dan een halve meter diep! Langs rechts iets minder diep, doch zeker ook 30 cm. Bovendien reed je daar tegen de harde steile zandberm aan. Die doorgang was te smal, we zouden zeker in het diepere deel schuiven. Dan maar langs links, daar is de berm iets minder steil, de ondergrond evenwel erg modderig, maar langs links moest het gaan. Iedereen stapte uit en stond met de camera's klaar. 4x4 ingeschakeld, uiterst links gemanoeuvreerd en vertrekken maar. Zeker niet stoppen, altijd blijven rijden was de boodschap. Het natte stuk was ongeveer 0m lang.

Alles leek goed te gaan. Ik reed zo'n 10m tot plots mijn achterwielen begonnen weg te schuiven. En plots hield het verhaal op..

Big Shit !!

Ik zat muurvast. Het rechterachterwiel was door de modder weggeschoven en in het diepere deel gezakt. Daarbij kwam de achterbrug vast te lopen op de grond. Het achterwiel raakte helemaal geen grond meer, het spinde rond. Schoenen uit de plas in. Tot aan de knieën in het water. Wat nu? Vooral geen paniek, we zochten hout en stenen en trachtte het achterwiel te stutten. Evenwel te vergeefs. Wellicht moesten we op 2 paarden wedden, we dachten dat het Zambian resthouse niet echt ver weg meer kon zijn. Wellicht kon één persoon hulp halen en de andere verder trachtten de auto weer vlot te krijgen. Eerst alles uitladen. Gelukkig regende het niet meer. Na een uur kwam Patrick D. terug, niets gevonden! En de auto had niet bewogen! OK, ondertussen 13:00 en maximaal 25Km verwijderd van Chelinda. 2 man moest de auto terug inladen en bij het voertuig blijven. Peter en ikzelf zouden te voet naar Chelinda stappen. Na een kwartiertje stappen kwam ons een pick-up tegemoet. Voor Malawianen is dit het voertuig bij uitstek. We sprongen aan boord en reden mee tot bij onze wagen. 'No panic sir, we get you out!'. Ze gingen ons even uit de plas duwen. 11 Malawianen, 3 van ons en Patrick D. als lichtste van het gezelschap achter het stuur. Zo moest het lukken. Maar niets was minder waar. De 2,5 ton wegende terreinwagen bewoon geen vin.

Ander half uur waren we bezig, ze leken niet bereid terug te draaien met hun wagen en hulp te halen. Later zouden we begrijpen, dat ze daarvoor wellicht onvoldoende benzine hadden. Tot daar uiteindelijk de redding kwam opdagen. Mr. Ian Thomson, verantwoordelijke voor [Nyika National Park](#) kwam samen met zijn echtgenote aangereden. Zijn hoog op de poten en flink uit de kluiten gewassen 4x4 zou er ons uit trekken. Het was imposant te zien, wanneer hij met zijn 4,2liter motor begon te trekken. We hadden slechts een nylon koord van 8mm ter beschikking. Die hadden we 4 dubbel afgerold. Na wat trekken knapte al één van de vier strengen. Maar dan kwam plots beweging in onze wagen. En we kwamen uit de plas weg.

Maar we waren terug langs de kant waar we vertrokken waren. Ian dacht dat we een andere doorgang moesten zoeken. Zo doende kwam ook hij vast te zitten. Nu was het onze beurt om hem los te duwen, dat ging gelukkig in no time. Daarbij verloor hij evenwel zijn achterste knalpot en spoot er zwarte roet uit de uitlaatpijp.

Nyika Scenery

Patrick D. in volle aktie op het plateau

De Malawianen hadden ondertussen ook aangezet om de plas te doorkruisen en zaten op dezelfde plek vast als wij. Zij aan de beurt om gered te worden. Die klus bleek zo geklaard. Evenwel met een enorme uitbrander van Ian naar de chauffeur toe. Tenslotte meende Ian dat er slechts één goede doorgang mogelijk was. Namelijk door het diepste deel. Hij liet ons de plas eens doorwaden, zodat hij een goed zicht kreeg op de diepte van de plas en dacht dat het moest lukken. 'You're driving a 4 wheel diesel, only when the water comes through the window you have to stop, if not just stay driving!' was zijn boodschap. Met de daver op het lijf zette ik aan. En met succes. Vervolgens zou hij voorrijden tot de volgende en enige hard-spot in de verdere weg. (Wij kwamen nog 5 [hard-spots](#) tegen, doch later zou hij stellen, 'I thought if you could cross the first you'll be able to cross them all.') We konden dus verder en het landschap werd als maar mooier. Tegen 17u00 bereikten we uiteindelijk [Chelinda](#). Onderweg stopten we nog een keer om 2 Disa's te fotograferen. Ian stond ons al op te wachten en in de bar werd alles weggelachen.

Nyika Park was sinds enige jaren geprivatiseerd en nu in handen van [The Nyika Safary Company](#), daardoor zijn de prijzen ten opzichte van de Lonely Planet editie '97 fel gestegen. Toch verkozen we voor een 4-tal nachten te boeken. 100 US\$/nacht voor een chalet, met inbegrip van een hulp in huis. Anuel, hete de kerel die bij ons als hulpje voorzien was. Het moet gezegd, ongelooflijk respect voor die man. We hadden zelf voedsel voorzien, maar hij wist het brengen met ongelooflijke flair. En wat meer was onze honger was meer dan zomaar gestild. We hadden ons voorgenomen, hem te laten mee-eten. Aan de tafel wou hij met ons niet zitten, maar hij nam wel wat we voor hem lieten staan, aan.

*Het 'oude' Chelinda Camp,
waar wij verbleven.*

*Het 'nieuwe' Chelinda Camp,
wat voor ons wat duur was.*

17/01/2001

De volgende morgen was ik om 05:00 weer wakker, al hadden we ons voorgenomen 'uit' te slapen en tot minimaal 07:00 in bed te blijven om 06:00 was iedereen op. We hadden allemaal reuze geslapen. Voor het ontbijt, want dat kwam Anuel tegen 07:00 maken –zoals gevraagd- ging ik met Peter nog een wandeling maken. Aan de overkant van het meertje van Dam 1, want daar lag onze chalet langs, bevond zich in het bos een dorpje van medewerkers van het parkenbeheer. Vooral houthakkers, denk ik. Wel in dat dorpje was duidelijk iedereen al op en in de weer. We hadden eigenlijk besloten die dag er zonder wagen op uit te trekken en dam 2 en 3 af te lopen, er zouden daar heel wat orchideeën groeien. Maar we vertrokken in de kou en in de regen. Vandaar dat we al direct terugdraaiden en de auto haalden. Als het weer erger zou worden hadden we minstens al een schuilplaats in de buurt. Dam 2 leverde enkele nieuwe vondsten op. Maar van Dam 3 werd aanvankelijk onze aandacht weggetrokken door wat dierlijk leven. Iets verder op stond een kudde zebra's te grazen. Bovendien doemde enkele antilopen, duikers en zelfs een hyena op. Ook de vogels lieten zich van hun beste kant zien. We maakten een tochtje, zeg maar, achter de dieren aan die onze hele voormiddag zou vullen.

Een hyena

Zebra's

's Middags moesten we even over en weer naar de chalet. De batterijen van mijn camera hadden het begeven. Daar ontmoete we Dave en zijn echtgenote Robin, de man die voor Nyika resident verantwoordelijk is. In de namiddag zouden we op zijn aangeven Chilinda Bridge opzoeken, het zou daar heel orchideeënrijk zijn. We zijn evenwel nooit op die plaats geraakt. Onderweg was er zo veel te zien, dat het te laat werd. Bovendien zagen we in de verte het zoveelste pakket onheilspellende donkere wolken afkomen, dat we wijselijk terug keerden. In de maanden juni, juli zou er soms ijs liggen op die hoogte en een laagte record is qua temperatuur -12°C . Nu was het zeker geen vrieskou, maar de wind en de regen, maakten wel dat het erg koud aanvoelde. Eigenlijk Belgisch herfst weer.

Anuel had ons 's avonds weer een heerlijke maaltijd bereid, van de meegebrachte goederen. Daarbij viel het ons op de ook Patrick D. aan een gezondheidskuur was begonnen. Hij had zijn bordje voorbeeldig leeg en smulde zelf graag van het aangeboden fruit. Iets om later aan Mady te vertellen, dachten we. Eigenlijk was de verscheidenheid aan voedsel en keuze op markten en winkels van die aard, dat je nooit honger moest leiden. In tegendeel zelfs. Enkel moet je zoals bij overigens alle tropenreizen, opletten wat je eet. Vers fruit, gescheld. Alles goed gebakken of gekookt. En voldoende afwisselend. En dan zou zoals weer eens zou blijken niemand problemen hebben met de spijsvertering.

Een ander prettige anekdote is het gewichtsverlies bij dergelijke reizen. Voor de reis hadden we bewust een reserve aangelegd. –Ten minste dat argument heb ik gebruikt om tijdens de kerstperiode ongeremd te kunnen smullen.- Voor de reis hadden we ons goed gewogen. En reeds tijdens de reis waren we er allemaal van overtuigd, dat als we één kilo verloren hadden, dat het dan te danken was aan zweten, zwoegen, met rugzakken en klauteren op bergen, maar zeker niet door een tekort aan voedsel. Later zou blijken dat ik amper enkele kilo's was afgevallen.

Hier alvast een overzicht betreffende de voornaamste vondsten in Nyika, Chelinda Camp:

Bulbophyllum sandersonii

Bulbophyllum sandersonii

Habenaria splendens

Habenaria tentaculigera

Disa satyriopsis rode vorm

Disa satyriopsis rode vorm

Disa satyriopsis gele vorm

Disa satyriopsis gele vorm

Brachycorythis pleistophylla

Brachycorythis pleistophylla

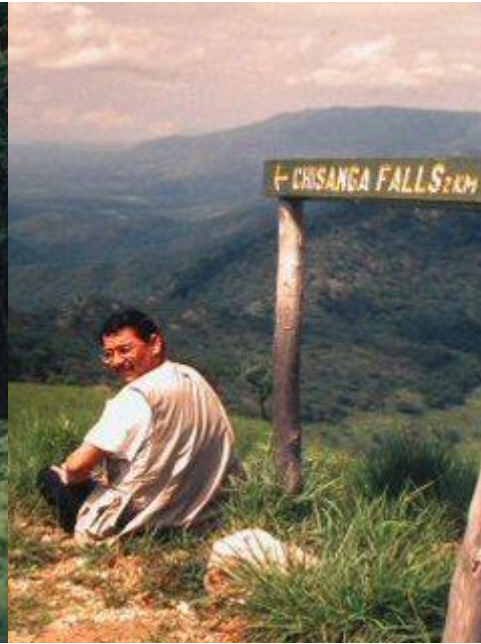
Brachycorythis tenuior

Malawi dagboek Deel 4 - 18/01/2001 - Nyika, Livingstonia

Chisanga Falls

George aan het uitrusten

De volgende dag hadden we gepland naar de Chisanga Falls te gaan. Dat ligt tegen de Zambiaanse grens aan. Onderweg stopten we evenwel aan Lake Kauline. Daar hebben we enkele uurtjes rondgesnuisterd, in een druilerige regenbui, natuurlijk op zoek naar nieuwe planten, die we evenwel niet vonden. Wel vonden we een mooi veldje Disa's en nog enkele andere mooie orchideeën, maar geen enkele die we nog niet eerder zagen. Die snuisterpartij leverde Patrick D en Georges al direct natte voeten op en daar moesten ze de rest van de dag mee verder.

Na die eerste wandeling reden we verder zoals gepland naar de waterval. Onderweg werden we tegengehouden door 2 gewapende parkwachters, 2 Zambianen, die jacht hielden op stropers. We namen een foto van hen en beloofden er één op te sturen. Vanzelfsprekend mochten we direct verder rijden. (Daniel Phini SWPO/unit Leader, Changuzi Camp box 530007, Lundazi South Luawwn N/Park Zambia).

Om de waterval te bereiken zouden we ongeveer een uurtje moeten afdalen langs een pad door een bos, om vervolgens 1,5 uur terug te moeten klimmen, had men voorspeld. Niets was minder waar, na een half uurtje hoorde je het water al stromen, hoe dichter we kwamen hoe geweldiger je het hoorde neerdonderen. De waterval was spectaculair krachtig, spijtig genoeg wat verdoken in die vallei zodat je ze nooit helemaal te zien kreeg. Van op een eerste plaats kreeg je het bovenste deel van de waterval goed te zien. Daar stortte het water vele tientallen meters naar beneden, maar je stond nog wel vrij ver weg. Na nog een 10-tal minuten afdalen, kwam je lager op een plaats, waar je een beter zicht zou kunnen hebben, was het niet dat het neer donderende water zo'n mist opwierp, dat je door en door nat werd, ook al regende het niet.

Litofytisch groeiende orchidee

In zo'n omgeving moesten toch orchideeën groeien. Er was een mix van *Brachistagia* en andere inheemse boomsoorten, die wel degelijk minder of meer behangen waren met epifyten. De omgeving was zelfs zo vochtig dat heel wat soorten litofiet op de grillige rosten groeiden, net zoals varens en allerlei mossen en zwammen.

We vonden 2 soorten groeiwijzen. Een eerste, duidelijk met bulben, was van de familie *Bulbophyllum*, waarvan slechts één soort evenwel in bloei, een andere met bloemtakjes, doch nergens eentje open. De andere groeiwijze was monopodiaal, waarschijnlijk *Cyrtorchis*, *Angraecum*, ... en anderen. Massa's met uitgebloeide takken en enkele soorten met bloemtakken in ontwikkeling. Echter geen enkele open. Voor epifyten op Niyka hadden we blijkbaar niet het ideale moment.

Op de terugweg na onze klimpartij uit de vallei, zochten we hoger gelegen plaatsen op, waar steenpartijen overheersten. Vanzelfsprekend gingen we weer op zoek naar aardorchideeën. Weer keerden we wat teleurgesteld terug, we vonden geen nieuwe soorten. Maar op enkele kleinere boompjes, troffen we weer epifyten aan, weer niet in bloei, maar nu duidelijk toch iets nieuws, een bladloze : *Microcoelia*

Een Bulbophyllum

Microcoelia

De avond ervoor had ik de matjes uit de auto gehaald en de auto wat uitgeveegd. Want sinds dat vastzitten was het zowel binnen als buiten een echte slijkbak. Anuel kwam evenwel binnen met de boodschap dat we de automatjes niet buiten mochten laten liggen. "De hyena's zullen ze opeten!" wist hij. Gekken als we waren, zochten we wat oud fruit en legden we het fruit buiten om de hyena's te lokken, in de hoop mooie foto's te kunnen maken. Toen Patrick net voor het slapen nog even buiten een sigaret wou gaan roken, kwam hij sneller terug naar binnen dan verwacht. De hyena's hadden ons lokmiddel gevonden! Iedereen aan het venster en alle lichten uit, in de hoop dat ze terug zouden komen... Ik bleef nog een hele poos zitten, maar 's morgens zou blijken dat Patrick (en wij aan het raam) ze zo hadden afgeschrikt dat ze niet teruggekeerd waren.

Disa saxicola

Voor onze laatste volle dag op Nyika had Patrick D de avond ervoor de bestemming gekozen. Nyika is immers zo wijds dat je moeilijk kan beslissen, alles is interessant. We hadden het boek "Orchids of Malawi" van La Croix geleend van de parkwachter 'Dave' en daarmee had Patrick D de keuze gemaakt. We vertrokken 's morgens al naar Chilinda bridge, dat is wat men daar pleegt de Southern circular drive te noemen. Aan de brug over de Chilinda, hoe kan het ook anders, vonden we heel wat orchideeën. Enkele heel spectaculaire, ondermeer een Habenaria, en een kleintje, wat ik nog niet op naam bracht. Als bij toeval vond ik zelfs een alba-vorm ervan. Verderop in een weide langs de stroom een rode specie, waarvan we er maar één vonden, gelukkig was die ongeschonden. Ook vonden we een bruingroen, erg klein bloemig plantje met meer spoor dan bloem. En tenslotte een bleekgele plant, eerder klein, met verhoudingsgewijs grote bloemen, die waren spijtig genoeg allemaal aangevreten. Als ik zo'n opsomming maak, vernoem ik wel degelijk enkel de nieuwe soorten. Wat we eerder reeds vonden, werd vaak teruggevonden. Vooral de opvallende Disa's, Satyriums en gele Eulophia odontoglossa leken we overal te vinden. De omgeving voorbij de Chilinda brug was overweldigend. Het water klaterde er naar beneden. Niet echt een waterval, maar eerder wat men als een rapid beschrijft. Over tientallen meters stroomt het water over rotsen beetje bij beetje naar beneden. Nadien zochten we het hogerop, Chilinda hill, daar was het erg koud. We maakten ons een soepje om op te warmen.

Orchideeën vonden we er echter niet. Het uitzicht was ondanks het erg slechte weer adembenemend, je lijkt eindeloos ver te kunnen zien. Heel het landschap bestaat uit glooiende bergen, met in de dalen bosjes en moerasjes. De overwegende kleur is groen, maar dan wel in alle schakeringen.

Chelinda River

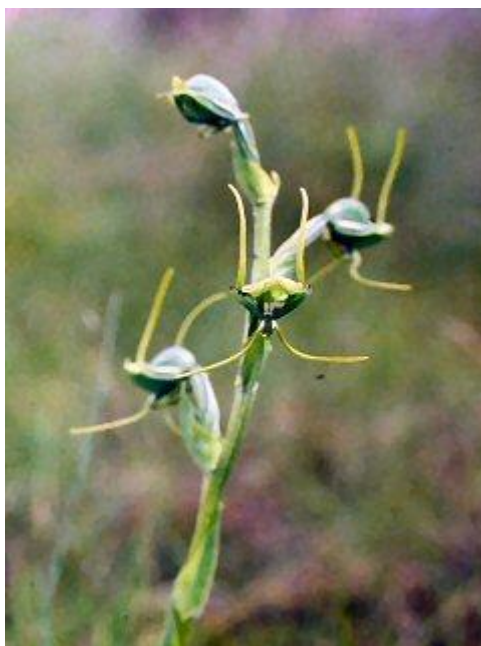

Eulophia

In de namiddag trokken we naar Dembo Bridge, Zoals de naam verraad een weg die leidde tot een brug over de Dembe. De weg ernaartoe was duidelijk niet vaak bereden, vaak zelfs helemaal overgroeid. Ongeveer 2 Km voor de brug lieten we de wagen achter en gingen te voet verder. We vonden een plaatsje waar we de wagen konden draaien en dachten dat het verstandiger was te voet verder te gaan. Gelukkig keerden we enkel de auto en gingen we zelf wel verder, het zou immers een rijke oogst opleveren. De bleekgele soort die we aan de Chelinda Bridge vonden groeide er ook, en deze keer duidelijk met ongeschonden bloemen. We zijn er nog niet uit welke soort, doch dachten toen al dat het een Eulophia moest zijn. De groep stak de brug over en liep langs de linkeroever. Bij wijze van grap zocht ik de rechteroever op. Ik wou PD door de rivier lokken omwille van een would-be orchidee. Maar gelukkig maakte ik die keuze, want al snel vond ik 3 nieuwe species. De rechteroever bleek voor ons heel vruchtbaar te zijn.

Rond 16u00 vertrokken we richting nachtverblijf, immers de mist viel uit en we zagen geen 10 meter ver meer. Op die hoogte -boven de 2000m- zit je al gauw in de wolken en met de aanwezige wind was het bar koud. Op onze laatste avond in Nyika had Anuel weer een heerlijke maaltijd bereid.

Eén van de rangers kwam net terug uit Mzuzu. Hij was gestopt om te tanken en verliet de wagen amper, toch had iemand het klaargespeeld zijn map met papieren uit de auto te onttreemden. Creditcards, geld, getekende cheques van klanten en wat hij het ergste vond, 2 wapen- vergunningen voor Zuid-Afrika waren verloren.

Habenaria

Habenaria

Op deze dag hadden we nog een ontbijt besteld in het restaurant en zouden we Nyika verlaten, richting Livingstonia. Dat viel toen evenwel niet mee. De angst greep ons om het hart, toen we zagen, dat het begon te regenen. Hopelijk was de terugweg haalbaar... De rangers, Dave en zijn zwangere vrouw Robin, stelde voor om 4 uur na ons vertrek de gate in Tazima te contacteren om te bekijken of we er gepasseerd waren. Zoniet zouden ze ons komen opzoeken en eventueel uit het slijk trekken. Maar gelukkig genoeg bleek het enkel op grotere hoogte te regenen. De lager gelegen delen, zoals de plek waar we in het oprijden van het plateau vast kwamen te zitten, waren nu droger. We vonden zelfs nog de tijd om enkele keren te stoppen en enkele orchideeën te bekijken in de bossen langs de weg. Rond 13:00 waren we weer in Rumphu, waar we nog eens tankten.

De weg naar Livingstonia was een echte hel. Een 20-tal haarspeldbochten, brachten ons tot een dorpje, waar Arnold -een jonge kerel- ons de weg naar het stonehouse wees. Eigenlijk best een aardige plaats, erg oud en slecht onderhouden, maar stemmig. (Arnold Mchawe, Chihulu village, Box 3, Livingstonia.) Meteen kunnen we het kostenplaatje eens aankaarten.

- Nyika is veel duurder geworden, dan wat de Lonely planet stelt. momenteel worden zowat alle parken gerund door privé organisaties, de kwaliteit is verbeterd, maar de prijs is ook gestegen. Chalet 4 personen = 100 US\$ (al trachtte men later 120 US\$ aan te rekenen. Was 1000 MKW, ontbijt 40 US\$ (10/pp).
- Stonehouse zoals in LP vermeld 150 MKW/pp = ~2US\$. Avondeten = 2US\$, ontbijt = 1US\$.
- Als je daarbij weet dat in het vooropgezet budget 10 US\$/pp/dag is voorzien voor het slapen en 10 US\$/pp/dag voor het eten.

Het stonehouse zorgde dus voor evenwicht in de boekhouding. We werden ontvangen door Mc Donald en Annie. Annie bleek een geblondeerde schone te zijn.(schone ... allemaal relatief vond Peter) Aanvankelijk wat schuchter, maar al snel erg vriendelijk, ze was de vriendin van Mc Donald en stond in voor het wassen en poetsen in het stonehouse. 's Avonds zochten we naar een mogelijkheid om een pintje te nuttigen. Bleek dat Livingstonia mission eigenlijk alcoholvrij was. Tot we –samen met Arnold- enkele grocery shops afliepen, en plots verscheen er her en der bier vanonder de toog...

Ondertussen werd door verschillende mensen hun diensten aangeboden, kleren wassen, auto wassen, gidsen, noem maar op. Ondertussen begrepen we ook dat "Mazungu" blanke betekende en "Wazunga" het meervoud. Hierbij moet meteen gezegd worden dat de vriendelijkheid van de lokale bevolking echt wel is zoals ze beschreven wordt in gidsen. In grotere steden heb je af en toe wel het gevoel van bedreiging. De drukte, de geuren en kleuren, het is ons allemaal wat vreemd. Opportunisten om gebruik te maken van een openstaande handtas hebben we in het westen ook, maar over het algemeen zijn de mensen heel correct en vriendelijk.

Voor het slapengaan een douche met koud water en dan het bed in. Nog even een discussie : hangen we hier een klamboe ja, neen, of dan toch maar en binnen de kortste keren sliep iedereen.

Livingstonia Stonehouse

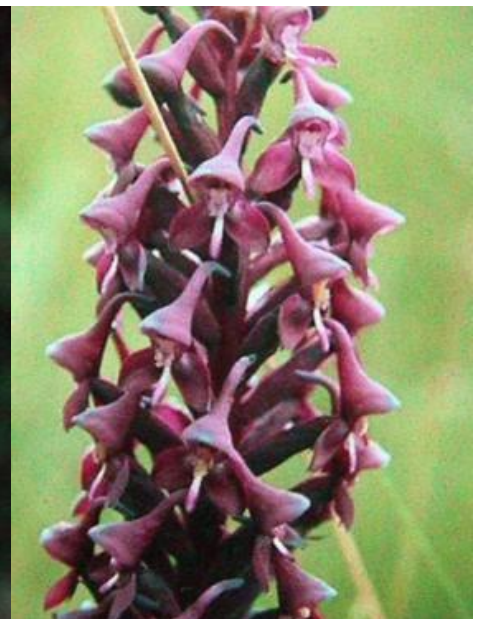
Hier alvast een overzicht betreffende de voornaamste vondsten in Nyika, Livingstonia :

Disa saxicola

Disa saxicola alba

Disa hircicornis

Satyrium sacculatum

Eulophia ovalis

Eulophia ovalis

Habenaria praestans

Habenaria praestans

Habenaria splendens

Habenaria splendens

Habenaria splendens zwart

Habenaria splendens zwart

Livingstonia het eerste zicht op het meer, the stone house en onze wanordelijke orde in het

Malawi dagboek Deel 5 - 21/01/2001 - Livingstonia, Nkhata Bay

Weer een ongelooflijke nachtrust gehad, al had Georges even wakker gelegen. Hij had 's nachts een vleermuis gezien, ze vloog rond en sukkelde onder zijn bed. Het leek mij een sterk verhaal, tot hij ons het diertje wees, het zat verstopt onder de flap van zijn koffer. Dan begon Patrick D. te vertellen over een reuzenspin die tegen de klamboe van Peter en mezelf op gekropen had. Gelukkige beslissing, dus van die klamboe... Ons ontbijt bestond zoals beloofd uit pancakes, maar dat waren wel niet de pannenkoeken die wij kennen. Het zijn in olie gebakken meelkoeken, die eigenlijk vooral vergelijkbaar zijn met wat we kennen als smoutebollen. Peter was dan ook de eerste die darmproblemen gewaar werd. Maar gelukkig van korte duur, waarschijnlijk meer een reactie op die vette koeken, dan wel een bacteriologisch probleem. Al vanaf de vroege ochtend was het aan het regenen. Aanvankelijk dachten we door eerst het museum te bezoeken, de regen te vermijden. Het museum was wonderbaar. Eigenlijk bevatte het een schat aan oude toestellen en bij ons zou het zeker niet mogelijk zijn er mee om te springen zoals het daar gebeurde. Iedereen lijkt er mee weg te kunnen lopen. Zo stond er onder meer een '[Encyclopedia Britannica](#)' 10de editie uit 1902. In dit huis heeft [Dr.Laws](#) gewoond en liggen ondermeer originele brieven van hem en Livingstone. Ook de 'veilige kamer' was indrukwekkend, wellicht vooral de grote spin die we er aantroffen. Het museum, was ruim interessant, doch een hele dag konden we er zeker ook niet doorbrengen. Vandaar dat we ons voornamen, ook al regende het, toch maar aan een wandeling te beginnen. Eerst gingen we het postkantoor opzoeken. Daar postten we de kaartjes, die we eerder hadden gekocht, doch nergens leken te kunnen verzenden. Ook namen we een poging om telefonisch het thuisfront eens te bereiken. We passeerden ook een handicraft shop; daar kregen we een idee van de lokale prijzen.

Manchewe Falls

Lokaal vakmanschap

Ondertussen was het opgehouden met regenen. We gingen dan maar de waterval op zoeken. Onderweg ploeterden we door de kleigrond, we ontdekten hoe de plateauschoenen gemaakt worden. Hoe verder we gingen hoe hoger we liepen, onze zolen leken wel steeds dikker en vooral zwaarder te worden. Na 45 minuten afdalen, kwamen we aan een wegwijzer naar de Manchewe falls. Het bleek een indrukwekkende diepte te zijn, waarin het water naar beneden stortte. Iets verderop was een uitkijkpunt. Maar dan bleek dat we uitzicht kregen op een tweede waterval. Indrukwekkend gewoon. Na terug te keren naar de hoofdweg, zochten we een versnapering in een grocery shop. Daar kochten we een verse ananas per persoon (2,5 MKW/st = ~1,20 BEF). Tenslotte vonden we daar ook een 6 jarige gids –John- die ons de weg wijste naar de tweede waterval en de ‘caves’. Deze keer was het uitzicht nog indrukwekkender dan eerst. Hij leidde ons ook naar een veldje bij een boer, vanwaar we eveneens een goed uitzicht kregen. Die boer overigens was ook erg vriendelijk. Hij was net een nieuwe bijl aan het maken en toonde ons graag hoe hij te werk ging. Net als we weer uit de vallei wilden naar boven klauteren, begon het weer te regenen, en niet zomaar... Het viel er uit in bakken. We moesten nog meer dan een uur klimmen in de gietende regen. Iedereen was doornat. Eenmaal terug in het dorp, zagen we in een huisje net heel wat bedrijvigheid en hoorden we een motor draaien. Ze waren net bezig met maïs malen. Even verderop riep men ons binnen in de technische school. Want het moet gezegd, de mensen zijn vriendelijk, gastvrij en steeds bereid alles te tonen wat ze hebben. Nog even verder liepen we Mc Donald op het lijf, hij dacht dat we absoluut bij de burgemeester eens op bezoek moesten gaan. Het werd een officiële audiëntie.

We waren blij dat we uiteindelijk konden uitrusten in het stonehouse, daar leek men ons met rust te laten. Na een douche zaten we samen op het terras en trok het wolkendek open. Georges begon zijn foto's in te laden op de laptop en kreeg heel wat bekijks van Mc Donald en Annie. Die werden helemaal gek als ze zichzelf en het stonehouse zagen. Het is vreemd mensen zo te zien reageren op een wonder wat voor ons al lang geen wonder meer is.

's Avonds streken er bovendien nog enkele leren neer als medebewoners voor de volgende nacht. Dat bleken een soort van vrijwilligers te zijn, die daar vroeger ook al waren. Ze waren in Lilongwe opgehaald door een Ierse dokter die daar woonde en werkte. Bij een vorig bezoek hadden ze de waterleiding in het hospitaal hersteld, wat ze nu juist kwamen doen was niet echt duidelijk, mogelijk zo maar op bezoek. Ze werden alleszins met een enorm enthousiasme ontvangen door heel de gemeenschap. Naar ons toe waren ze eerder afstandelijk. Wel kwamen we zo te weten, dat we best terug via dezelfde weg naar beneden reden. De burgemeester en gelijk parochiehoofd Rev. Binnie Mwakasungula (P.O.Box 2 [Livingstonia Mission Station](#) – mail to: solinia@malawi.net) vroeg of hij kon meerijden tot in Mzuzu.

Rev. Binnie Mwakasungula

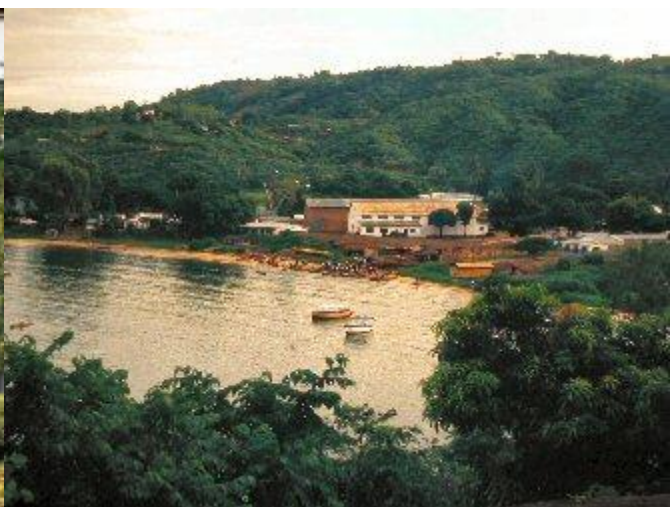
Op de terugweg, die we al vroeg aanvingen, leek de weg in betere staat. Het weer van de voorbije dagen en zeker het werk dat ondertussen was uitgevoerd maakten duidelijk het verschil. Op de heen reis (zondag) hadden we reeds een bulldozer en ander materiaal langs de weg zien staan. Nu waren er een heleboel mensen bezig, met aarde over de platgereden rotsen te verspreiden. Wat maakte dat grote delen van de afdaling over vers gespreide grond gebeurde. Een verademing. Tijdens die afdaling werd onze aandacht ook nog getrokken naar een groep apen en enkele eekhoorns. Maar verder verliep ze toch nog met te veel botsen en knotsen om echt van de omgeving te kunnen genieten. Orchideeën zagen we nog wel, maar nergens bloeiende exemplaren.

In Mzuzu zette we de burgemeester af. Hij gaf ons zijn adres en e-mail adres, maar leek dat enkel pro-forma te hebben. Onze mail versturen leken we bij hem niet te kunnen. Wel vonden we de tijd om een pakket orchideeën naar huis te sturen. Dat was ook een grap. Peter dacht dat we het zeker naar zijn moeder konden sturen, die zou 's morgens als de postbode thuis komt altijd thuis zijn... We moesten zegels plakken, maar de grootste waarde was van dien aard, dat we wel 8 vellen zegels moesten plakken, die pasten dan ook amper op de doos. Alle kanten van de doos kleefden letterlijk vol. Vervolgens maar hopen dat ze aankomen.

Later die namiddag bereikten we Nkhata bay. Een druk vissershaventje met een druk bezochte markt en heel wat bedrijvigheid. Langs de baan bij het binnen rijden direct al enkele lodges en hotelletjes. Patrick D, moe van al dat rijden, had al direct zijn goesting gezien. Wij dachten echter er beter aan te doen eerst verder rond te rijden. In de Lonely Planet stond nog een adres net buiten het centrum... Gelukkig deden we dat. In het Chikale Beach Resort vonden we onderkomen. Eigenlijk 2 baaien voorbij het vissers centrum. Het resort was afgestemd op back-packers en dat zochten we toch. Het deed wat Caribische aan. De lodges bestonden uit telkens 2 kamers met badkamer tegen elkaar gebouwd met gemeenschappelijke ingang. Met uitzicht op het meer, 20m van het strand. 1200MKW (8 US\$/pp/nacht), inclusief full breakfast. Wat kan een mens meer willen. Het restaurant lag 50m verder op hetzelfde strand.

Chikale Beach Resort

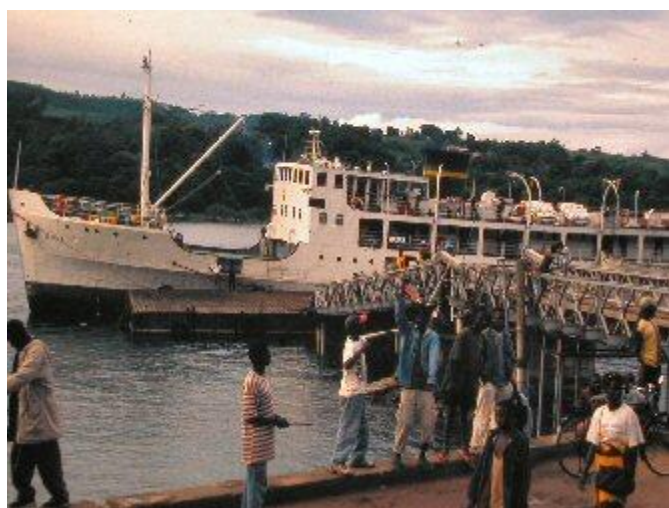

Nkhata Bay markt

Vermits het nog maar namiddag was, besloten we naar het dorpje te wandelen. Daar bezochten we de vissersmarkt, de lokale markt, de handy craft markt, alsof dat allemaal verschillende markten zouden zijn... Houten barakken liepen over van één soort aanbod naar het andere. Overal werd je aangesproken. Mensen boden hun diensten aan. Meteen passeerden we het hotelletje wat Patrick D eerder had gezien. Dat ziet er proper uit had hij van in de auto gezegd. En ja dat was duidelijk het geval. Op een rekje hingen de condooms te drogen in de zon. Vlak ernaast lag vis te drogen en 5m verder bakte men casava , mais en ander lekkers. Geuren kan je daarbij moeilijk beschrijven...

Aan een grote steiger lag de Ilala aangemeerd. Dat is een oud schip wat het hele meer afvaart en ondermeer hier op deze plaats een deel van de verbinding met Tanzania verzorgde.

Tenslotte werd onze aandacht getrokken door lokale craftsman, die houtsnijwerk aan de man trachtte te brengen. We bestelden er een klein bao-spel . Maar de lokale verkoper Bob, stelde eventueel nog andere diensten ter beschikking. Hij had alles wat we wilden; 'Always Ok sir, I give good service.' En dan uiteindelijk . 'Do you maybe like black girls sir?' Dat zou dan waarschijnlijk terug in het hotelletje van Patrick moeten gebeuren dacht ik. We hebben die kerel dan maar wijselijk bedankt voor verdere diensten.

De Ilala

Woodcraft

23/01/2001

Die nacht was bijzonder zwoel. Over het water zagen we de bliksem van een onweer wat ergens boven Tanzania woedde. Bij ons werd het water duidelijk ruwer, doch regenen deed het amper. Het was hier duidelijk veel warmer dan de voorbije nachten in de bergen. We hadden 's avonds nog heel wat kleren gewassen, maar die leken niet te drogen... 's Morgens na ons ontbijt begon het terug zachtjes te regenen. Samen met Georges trokken we er op uit om een wandeling te maken langs de kust op zoek naar vissen of biotopen, waar we vissen zouden vinden. Georges leek teleurgesteld. Doch tegen een uur of tien was hij niet meer te houden. Een uurtje later trokken Peter en Patrick D. ook naar het water. Ik zou als eerste bij het materiaal blijven, want alles onbewaakt achterlaten, zagen we niet echt zitten. Georges had volgens Peter al in een school van wel honderd vissen gezwommen. En als we er hem uit wilden krijgen, zouden we hem er uit moeten stampen wist hij. Tegen de middag trok het wolkendek volledig open. We besloten dan ook de belangrijkste zaken in te pakken en mee naar het strand te nemen. Daar waar gezwommen werd, dicht tegen de rotsige kant, konden we onze verblijven niet zien. Iedereen zat afwisselend aan de kant en in het water, behalve Georges, die gaven we de vrijheid heel de tijd door te snorkelen. Immers die Malawi cichliden, waren toch zijn doelstelling in de reis. Hij zag *Pseudotropheus species*, *Labiotropheus species*, *ex-haplochromis* (o.a. *compressiceps*) en andere schoonheden. Overigens ook enkele niet-cichliden.

Voor liefhebbers zoals wij was de oogst erg groot, van de lokale vissers begreep ik evenwel dat het aantal vissen jaarlijks terugliep. Ik las er eerder ook een artikel over, waar gesteld werd, dat er duidelijk sprake is van overvissen, met te kleine mazen, omwille van de visexport. Mogelijk op termijn desastreus.

Levensgroot aquarium

Tegen 16u00 stopten we met zwemmen. De zon brandde nu zonder enig wolkje. Wat moet dat in de droge periode geven? Wij konden het alvast niet uithouden in de open zon. Ook het strandzand brandde onder onze voeten. Patrick D en Georges waren goed verbrand, wat heet goed, ze gloeiden gewoon. Gevolg : iedereen vluchtte naar binnen, eerst naar een koude douche en vervolgens, trokken we naar het dorp. Patrick D. had gelezen, dat in het Safari-restaurant bijzonder goed kon worden gegeten. We waren nog te vroeg. Dus eerst maar op het terras in de beschutting van een strooien dak een Carlsbergske drinken. Komen daar toch 3 blanken bij zitten, we horen duidelijk een Nederlands accent. Neen roepen we hen toe : geen Heineken hier. Eén van hen blijkt evenwel een rasechte Antwerpse te zijn. Ze vergezelde even de Nederlanders, doch was daar met haar vriend, ze was bezig met een 3-maand durende trip en kwam ondermeer van Tanzania. Het Nederlandse koppel trok er zelfs voor 6 maanden op uit.

Aansluitend trokken we naar binnen, Peter en ik aten kip met rijst en een look-honing saus. Iets om duimen en vingers bij af te likken. Op weg naar ons verblijf liepen we Bob op het lijf, hij had voor ons enkele Bao-games gekerfd. Dit bleek dus weer een dag zonder orchideeën te zijn, maar dat lag in de lijn der verwachtingen.

Hier alvast een overzicht betreffende de voornaamste vondsten in Livingstonia, Nkhata Bay

Bonatea speciosa

Bulbophyllum longiflorum

Neobolusia stolsii

Malawi dagboek Deel 6 - 24/01/2001 - Nkhoshothota - Salima - Zomba

Deze ochtend was het wateroppervlak zo vlak als een spiegel. Het was ook de eerste ochtend, dat al vanaf zonsopgang de zon scheen. We vertrokken richting Nkhoshothota. In de auto was het broeierig warm. Maar met 190 Km voor de boeg hoopten we er tegen de middag te zijn. De kustweg is al even prachtig geasfalteerd als de M1. Onderweg zagen we zelfs een enkel orchideetje. Een fel oranje. Wat ons vooral opviel, was het weinige verkeer, ook sowieso hoe weinig mensen er langs de weg zaten. Op de M1 stonden er op de meest uitzonderlijke plaatsen wel mensen met fruit, houtskool, brandhout, eetbare paddenstoelen, of gewoon te liften. Hier enkele vissers met hun vangst, wat passanten, die ons wat raar aankeken, doch zeker niet die bedrijvigheid. Op het meer zagen we zwartbruine wolken, aanvankelijk dachten we aan rook, van vuren die 's nachts gestookt werden boven het water om vis aan te trekken. Doch rond 10:00 leek ons dat al wat laat daarvoor, tot we dat verschijnsel ook aan land zagen. Het bleken massale zwermen insecten te zijn. Waar mogelijk kwamen de mensen naar buiten en trachtte ze die kleine muggen of vliegjes, daar zijn we het nog niet eens over te vangen, met grote manden. Blijkbaar eet men dit proteïnerijk voedsel.

Na ongeveer 100 Km rijden, plots een wegomlegging. Blijkt dat een brug over een rivier –net voor de Dwanga-rivier- is weggespoeld. Dat wisten we eigenlijk al van het internet. Dat wegspoelen was gebeurd in '99. Men was druk bezig aan de reparatie, doch momenteel was er geen doorkomen aan. We moesten heel de weg terug en rond rijden, terug via Nkhoshothota bay en Mzuzu. En als men zegt dat een ongeluk nooit alleen komt was dat ook hier het geval. Wat op de verbindingsweg Nkhoshothota bay - Mzuzu, waar we eerder probleemloos passeerden, stonden nu 3 vrachtwagens dwars over de weg. Ze waren vast gereden in het slijk. Na wat aandringen konden we er met de 4x4 doorlaveren. Maar dan ook een geluk bij een ongeluk, net voorbij dat oponthoud stopten we even voor een plasje. Daar kruisten ook net enkele bavianen de weg. Op fotojacht achter deze dieren, vonden we een afgevalen tak met Bulbophyllums. Ware juweeltjes. Al dat maakte dat we die dag 465 Km zouden rijden om tenslotte rond 18:00 in Kasungu te komen, daar hebben we dan maar gekozen voor een overnachting in het goede oude Kasungu-Inn, waar we eerder reeds onze eerste nachten doorbrachten. Spijtig genoeg hadden die slechts één kamer vrij. Wat maakte dat Peter en ik de nacht op de grond hebben doorgebracht.

In Kasungu kregen we meteen de kans om de zo geroemde 'Chambo' te eten. Een lokale visspecialiteit. Doch we waren het er allemaal eens over. Er bestaat veel lekkerdere zoetwatervis dan die 'Chambo'.

Onderbroken brug over de Dwanga rivier

Chambo

25/01/2001

Vanuit Kasungu hoopten we de bergen te kunnen kruisen naar Nkhotakota. Eerst rade men ons dat af. Omwille van de slechte weg, doch later streken er enkele hotelgasten neer, welke die dag deze weg hadden gebruikt en met ons voertuig in het achterhoofd, geen problemen zagen in die trip. Zeker niet als het die nacht niet zou regenen... En vermits het die nacht niet regende, vertrokken we voor een trip van 112Km. De eerste 30 Km waren bovendien weer prachtige nieuwe asfalt. Na 30 Km liep er over een 1à-tal Km een weg parallel met wat de nieuwe baan moet worden, die ook zeer goed berijdbaar was. Vervolgens kwamen we op wat waarschijnlijk 'de oude baan' moet geweest zijn. Die was nog steeds goed berijdbaar. Na 80 Km werd het evenwel erger. Er zaten stukken tussen die haast onneembaar leken. En eenmaal in het Nkhotakota Game reserve begon het plots met bakken te regenen. We schoven werkelijk met de wagen van de ene kant van de weg naar de andere. We besloten even te pauzeren tot het ophielt met regenen. Na een uurtje reden we verder, desondanks het nog steeds regenen. De geulen in de weg leken riviertjes, het water stroomde er doorheen en als je er met de wielen in kwam te schuiven geraakte je er haast niet meer uit. Het leek een ramp te worden. Onderwijl telde ik Km per Km af. Soms deed het voertuig gewoon wat het wilde en hoopten we gewoon, dat het de goede richting zelf vond.

Na ons avontuur op Nyika lijkt het onwaarschijnlijk, maar voor mij was het duidelijk een belevenis waar enkel 4x4 freaks op kunnen kikken. Na de vooropgestelde 112Km zaten we bovendien nog midden in het park en was van Nkhotakota niets te bekennen. Tot er plots vanuit de tegenovergestelde richting een voertuig aankwam. Ondertussen was het gestopt met regenen, en reden we al even in de broeierige warmte met alle ramen dicht. Immers heel de omgeving stikte van de muskieten. En die dingen prikken onerbarmelijk. In het andere voertuig zaten 3 Malawianen, ze waren op zoek naar een portefeuille die ze de dag eerder zouden hebben verloren. We konden ze niet helpen. Ze wisten wel dat we zeker nog 25 Km verder moesten. Het werd ondraaglijk warm. Uiteindelijk reden we het park uit, en kwamen we terug in de 'bewoonde wereld'. De muskieten waren plots ook verdwenen, dus snel de raampjes open en een verluchtende bries binnen.

Verderop vonden we probleemloos de vooropgezette bestemming 'Sani Beach resort', daar vonden we voor 1050 MKW een dubbel persoonshut. Voor Georges, was er evenwel nog een bijkomende domper. We hadden heel die toer gemaakt om hem de gelegenheid te geven wat visjes te zien, in wat een ander biotoop moest zijn, als Nkhata bay. Het water is daar evenwel zo troebel, dat je amper 15cm kan zien, dus van visjes niet te zien. We volgden trouwens lokale vissers hun netten binnen trekken en constateerde ook bij hen een zeer magere vangst.

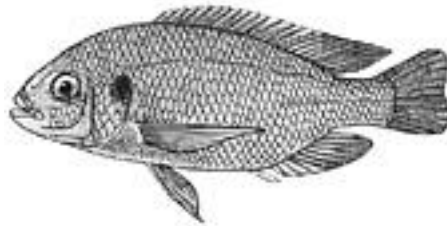
En al was het vooropgestelde doel daar dan ook de vissen, toch moest ik met spijt vast stellen, dat we geen nieuwe orchideeën hadden gezien.

's Avonds aan de bar maakten we kennis met een Oostenrijker, die al meer dan 12 jaar in Malawi woonde. Hij zag jaarlijks het aantal westerlingen teruglopen. Dat lag aan de corrupte regering en het feit dat er niets meer te verdienen valt... Hij was Mechaniker en werkte mee aan allerlei projecten, Hydraulische elektriciteitscentrales, huizenbouw, allerlei constructies...Hij had zelfs een bar in Blantyre. 'The Cactus'

Sani Beach resort

Na een zeer slechte nacht, waar we omwille van de zwoele warmte de slaap maar niet konden vatten, overschouwde Georges nog eens of het nuttig was een dag langer te blijven, zo niet zouden we naar Senga doorreizen. De vissers waren weer bezig met netten in te halen, de vangst was arm, doch in de heen vlucht had ik een artikel gelezen over het 'overvissen' en zo terugdringen van het visbestand. En laat ons eerlijk zijn, dat lijkt alsmat logischer. Men vangt daar niet met netten, maar met schermdoek. En letterlijk alle leven wordt weggevangen, aan dit tempo, vist men daar over enkele jaren de laatste vis!

Er zijn 3 chambo species endemisch in Malawi: *Oreochromis lidole*, *O. squamipinnis* and *O. karongae*. Chambo en frietjes is een van 's lands populaire maaltijd.

Chambo is een muilbroeder. Vrouwtjes en jongen blijven bij elkaar in ondiep water. Alle chambo soorten zwemmen van ondiep naar diep water gedurende hun hele leven. Chambo's paarseizoen reikt van Juli tot April.

Het water was overigens nog steeds troebel dus na het ontbijt trokken we naar Salima en meer bepaald naar het naburige Senga, waar Mr. Stuart Grand –In de aquarium wereld zowat de naam die vereenzelvigd wordt met Malawi cichliden- zijn viskwekerij heeft. We hoopten die te kunnen bezoeken. We wisten dat je bij hem kon overnachten, doch dat zouden we niet doen. De kostprijs daarvoor zou te hoog zijn. Georges had op de man zijn website, minimumprijzen gezien van 40 US\$/pp. Op aangeven van de Oostenrijker moest de weg gemakkelijk te vinden zijn. Rijden richting Livingstonia beach hotel en een 7-tal Km daarvoor rechts afdraaien. Dat klopte, er stond op dat punt een bord, dan als maar blijven volgen, tot voorbij, waar de gewone weg ophoudt, daar waar ook een militaire basis ligt. Na enige tijd doemde de toegangspoort op. Heel zijn terrein is ommuurt en bij de poort heeft hij een slagboom, met wacht. Onze nummerplaat en gegevens werden genoteerd. Eenmaal op de parking werden we aangesproken door een jonge Malawiaanse. Ze zou ons voor 25 MKW/pp rondleiden. De installatie was indrukwekkend. Eigenlijk hadden we geluk. Immers grote aquaria, vol vis zouden 's anderendaags leeg zijn. Ze waren net bezig met een groot transport voor te bereiden naar Japan en Canada. Georges zag wat hij verwachtte. Zelf moet ik toegeven, leek het veel groter dan ik verwachtte. Vanzelfsprekend wilden we onze rondleiding afsluiten met een drankje. De bar straalde oude koloniale sfeer uit. De barman 'Mike' was erg vriendelijk, hij informeerde, i.v.m. de mogelijkheid daar te overnachten. We mochten zelfs de verblijven even zien. 'Prachtig'. Neen dachten we, boven ons budget. 'Go and see Mr. Stuart, maybe he makes special price.' We dachten dat we daar geen slechte zaak aandeden, bovendien zouden we dan minstens even de kans krijgen, de man te ontmoeten. Mr. Stuart zat in het bureau in de kwekerij. Maar voor te praten was er te veel drukte daar. We mochten meelopen tot in zijn woning. Dat was prachtig. Hij had prachtige meubelen, enkele aquaria, maar ook een complete vijver met vissen in de woonkamer. We kregen nog een drankje aangeboden.

En dan hadden we een gesprek, eigenlijk erg gemoedelijk, doch je voelde aan dat hij ons aftastte. Waar waren jullie, waar verbleven jullie, reizen jullie via een agent, enz... Tenslotte maakte hij zijn finale voorstel. Gevolg, we bleven 2 nachten logeren bij Stuart Grand... 'Full board' en dat wil dus zeggen, maaltijden met soep, hoofdschotel en dessert.

Na al wat we de eerdere dagen zagen, durfde ik hiervan haast niet te dromen. Vissoep, katvis als hoofdgerecht en taart met chocolade saus als toetje. Wie had dat verwacht in Malawi. De man kwam samen met zijn Malawiaanse echtgenote Ester bij ons zitten voor de maaltijd. Eigenlijk straalt hij een soort van gezelligheid uit, waarbij je jezelf direct goed voelt. Stuart is niet meer zo jong, al spreekt hij daar duidelijk niet graag over. Maar hij vertelde ronduit zijn levensverhaal. De jaren als Brits soldaat die hem 41 jaar geleden deden besluiten zich in Malawi te vestigen. De 21 jaar dat hij deze business runt. Zijn huwelijk, kinderen, als passeert. Bovendien hoor je ook dat hij een duidelijke visie heeft op het leven, en zeker op de huidige situatie in Malawi. Maar hij is toch optimist.

Stuart Grant Lake Malawi Cichlid Centre - Salima

Stuart Grant himself

De aquaria

Tenslotte bood hij ook aan om 's anderendaags een boottocht te maken met ons,- als het weer het toeliet tenminste.- Want in de namiddag hadden we nog gezwommen aan Stuart Grand's privé strandje en hadden we spijtig genoeg ook onvoldoende zichtbaarheid gehad om vissen te kunnen observeren. De omgeving was evenwel enorm indrukwekkend. We zagen visarenden visvangen, we vonden het nest van hamerkoppen. We maakte bij Stuart kennis met 'Jasper' een 'pel's fishing owl'-'Scotopelia peli' een uil dus die hij in gevangenschap hield.

Om het hele verhaal van de dag te vertellen, mag ik ook niet vergeten, dat we voor het avondeten, nog even doorreden tot aan het 'Livingstonia Beach Hotel', daar gingen we in wat heet het mooiste en duurste hotel van Malawi te zijn, een pintje drinken. Het was mooi, maar zeker niet de 248 US\$ per nacht waard. Op terugweg stopten we ook nog bij enkele standjes met houtsnijwerk. Prachtig mooi werk, goedkoop, maar opletten is de boodschap, men verkoopt je zomaar wat waaibomen hout voor 'real ebony'. De dag zat erop, enkel de orchideeën honger was weer niet gestild, maar daar lagen we zeker niet wakker van.

Livingstonia Beach Hotel

27/01/2001

Deze morgen werd ik pas om 06:00 wakker, geweldig goed geslapen, maar dat moest wel na die slapeloze vorige nacht. De hele omgeving was nog in rust, het was dan ook zondag deze dag. Waarschijnlijk zouden we ook op het bedrijf van Stuart minder activiteiten zien, dachten we. Niets bleek minder waar. In feite was vroeg in de morgen 03:00 het inpakken gestart voor transporten naar Canada en Japan. Mr. Stuart Grand was duidelijk moe aan de ontbijttafel, maar gelijk toch ook voldaan. Hij polste even naar onze religieuze gewoonten, immers zijn echtgenote was streng baptist en vertrok even later naar de kerk, als we wilden konden we mee gaan met haar. In de voormiddag kregen we nog een doorgevoerde rondleiding van hem. En het moet gezegd, Mr. Grand is vooral een gezellige prater. Hij is wat je noemt onderhoudend. Zo strooit hij zonder remming heel wat levenswijsheid rond, liefst gestoffeerd met een grap of anekdote. We dankten hem nog eens voor zijn ontvangst, waarop hij zakelijk maar koel reageerde, dat het laag seizoen was, dat hij dit als promotie beschouwde, maar dat onze 2 dagen meteen ook een limiet waren, want dat hij maandag in de namiddag een team van de BBC verwachtte en dan ook onze kamers nodig had. Dan bood hij ons een boottrip aan, naar een drietal eilanden 'The Maleri islands' dat leek erg verleidelijk maar gelijk ook iets te hoog gegrepen voor ons budget. We speelden het toch klaar om een bootreisje voor een wat lagere kost af te dwingen.

De trip bracht ons naar het eiland 'Makanjila', daar hebben we de hele dag gesnorkeld. Georges was in zijn element, al moet het gezegd, dat de zichtbaarheid veel minder was dan in Nkatha bay. Bovendien zagen we ook visarenden, aalscholvers, hamerkoppen, ijsvogels en andere vogels. Ook kregen we bezoek van enkele vissers, die hun buit wilden verkopen. Echt een luxe trip, met 2 bootsknechten, Alex en Roger. Bovendien drank en sandwich inbegrepen. We gaven die kerels ook een drankje en hoopten op die manier een tochtje naar de 'Hippo-pool' af te dwingen. Dat leek te lukken, doch Nijlpaarden kregen we niet te zien. Maar even terug komen op dat snorkelen en de daarbij opdringende vragen rond het Bilharzia-probleem. Bilharzia treedt op in zo wat alle stilstaande wateren in Afrika. Drinken van dat water levert qua Bilharzia geen probleem. Vanzelfsprekend zijn er tal van andere bacteriën die je best mijdt als de pest. (Letterlijk hier.)

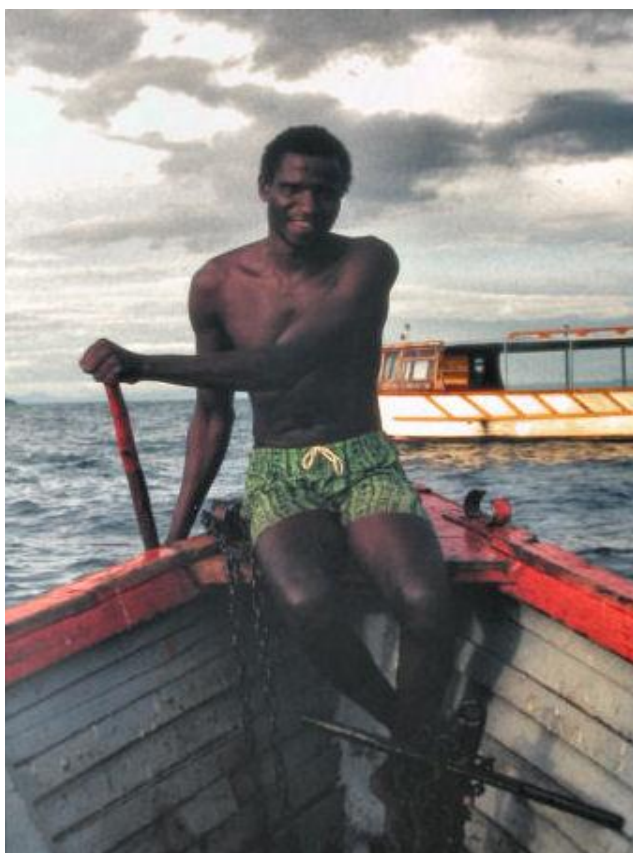
De infectie gebeurt door het indringen van minuscule kleine wormpjes, die via de huid indringen in het lichaam en zich dan langzaam beginnen te vermeerderen. De gevolgen zijn vaak na vele maanden pas zichtbaar en zelf, kort na infectie niet determineerbaar. Bovendien gebruiken deze wormpjes slakken als gastheer, deze houden zich bijvoorbeeld op in rietlanden en kusten waar vegetatie tot tegen de waterlijn komt. Waar wij zwommen was steeds stroming en rotskust. Daarmee gingen we alvast besmetting tijdens het zwemmen uit de weg. Een veel groter probleem, wat iedereen overziet, is dat alle douchewater wordt geput uit dat zelfde meer. Dus infectie bij het douchen is al een even groot gevaar. Men stelt dat de grootste zorg er in bestaat zich na het wassen of zwemmen vooral goed af te drogen, liefst met een grove handdoek. Nu handdoeken worden in Malawi niet gewassen met wasverzachter en afdrogen is voor ons een gebruikelijke gewoonte na zwemmen of douchen, dus hopen we er maar op dat geen infectie heeft plaats gevonden. Verder zal vooral alertheid in de nabije toekomst een zorg zijn. We kregen ook de gelegenheid een e-mail naar huis te versturen, want vanuit Malawi contacten met het huisfront onderhouden is niet vanzelfsprekend. Toch zeker niet als je reist op de manier zoals wij dat doen.

Vissers op het meer nabij het eiland Makanjila

Welk monster is dit ?

De stuurman

De toerist

's Avond streken er ook nog eigenaars van een bootverhuurcompagnie in Liwonde Park neer. Sue en Colin Sykes. We hebben voor we die mensen spraken eerst alles nog eens op een rijtje gezet, wat waren de originele verdere plannen? Hoe staat het met ons reisbudget ? Waar leggen we welke prioriteiten ? Kwestie van goed voorbereidt aan gesprekken te beginnen en vooral allemaal dezelfde taal te spreken. Al die voorbereidingen waren evenwel wat hoog gegrepen ze bleken ons niets te willen opsolferen en hadden enkel wat goede informatie over berijdbaarheid van wegen en zo.

Na die kennismaking, die plaatsvond voor het avondmaal en eigenlijk bijzonder open en gastvrij verliep, werden we geconfronteerd met een gesprek, wat wellicht niet voor onze oren bestemd was. Voor ons straalde het een bijzondere 'coloniale-sfeer' uit. Er werd vrij cru gesproken over Malawiaanse bedienden en dat in het bijzijn van andere bedienden, ons leek dat haast ongepast. Maar later zou Stuart heel wat verduidelijken. De man is 41 jaar in Malawi en 20 jaar met zijn cichliden bezig, daarvoor deed hij allerhande andere zaken en was zelfs nog actief bij het Engelse leger. Hij had zeg maar heel wat watertjes doorzwommen. Hij vertelde dan ook aan de hand van enkele anekdotes dat zoiets als loyaliteit ten opzichte van werkgevers zeker niet bestond. Als ik hem dan vroeg naar bijvoorbeeld zijn huisknecht en barman Mike, die op ons toch een zeer goede indruk naliet, dan leek hij te weten dat diezelfde man ons in de marge ook had aangeboden gids te spelen, daar waar dat eigenlijk het werkdomein van Stuart was.

Zijn filosofie over Afrika en de blanke inbreng is eigenlijk samen te vatten in een korte grap die ik van hem te horen kreeg. De vlaggen van Afrikaanse landen zijn erg kleurrijk, maar de mast die de vlag moet rechthouden is wit... Zo vertelde hij ook wat over de zwarte liefde-haat verhouding die er heerst. Men wil gelijk zijn en kenden de blanken het woord Wazungu toe 'witmens'. Maar nu spreekt men over Wazungukleren, als men westerse kledij wil, of Wazungu-meubelen, zelfs Wazungu-gedrag wordt geëist van hun kinderen.

28/01/2001

Reeds vroeg in de morgen was ik op wandel en tot mijn grote verbazing liep ik weer als eerste Stuart op het lijf, de man bleef me verbazen door zijn vitaliteit. Hij had al naar het overzicht van het nieuws gezien op de TV. Immers hij heeft satellietantenne. En een mens moet toch op de hoogte blijven van de actualiteiten. Hij vertelde weer een heel stuk levensverhaal, over zijn Malawiaanse echtgenote Ester en hun gezamenlijke kinderen Justin en Louise, waarnaar hij zijn boten noemde. Maar ook over enkele kinderen van Ester uit een eerder huwelijk. Dat bracht ons bij een zoon van haar David, die werkte bij Kenia-airlines. Hij zou onze tickets voor de terugvlucht bevestigen.

Na het ontbijt wou onze wagen niet meer starten, blijkbaar was de batterij afgelopen. Gelukkig stonden er direct een aantal van de mensen van Stuart klaar om ons ingang te duwen. We hadden meer dan 200 Km voor de boeg naar Zomba, dus de batterij zou wel weer voldoende opladen.

De weg naar Zomba lag er voortreffelijk bij. Maar een mens is nooit voorzichtig genoeg zegt men wel eens en dat werd ook hier duidelijk, Peter was die dag chauffeur van dienst. Aan de zoveelste road-blok van de politie werden we voor één keer niet zonder meer doorgelaten. Men wou Peter's rijbewijs zien. Dat bleek OK, maar 500 Kwacha boete voor het niet dragen van een veiligheidsgordel, daaraan kon Peter niet ontkomen. Onderweg trokken ook enkele grote kerken onze aandacht, ondermeer de St-Louis Montforts Catholic Parish, op de weg naar Balaka. Het mag duidelijk zijn dat er naast een politieke strijd ook een strijd bezig is voor de zielen van de afrikanen. Katholieken, Presbyterianen, Islamiëten, joden zelfs Hindoes, alle geloven lijken aanwezig. En overal zie je kerken, moskees en verwijzingen naar god en gebod. Iemand verwoorde het diepere geloof van de Malawianen evenwel als wiens brood men eet wiens woord men spreekt. En ik vermoed dat dit in een arm land als Malawi een vrij correcte en realistische zienswijze is.

Het zoeken naar een verblijf in Zomba bleek moeilijker. Een week eerder was het hotel KuChawe Inn afgebrand. Waarschijnlijk om die redenen waren de meeste andere Lodges volzet. Enkel een resthouse, waar we bovendien zelf eten moesten meebrengen en koken, was beschikbaar maar dan aan woekerprijs. Aan de CCAP-Lodge (Church of Central African Presbyterian) wist een man met de bijbel in de hand ons te vertellen dat er in de stad nog een degelijk motel was ; het 'Ndingeye Motel'. Daar hadden we geluk nog net 2 kamer vrij Eén eenvoudigere aan 600 MKW en één met 2 extra stoelen en tafel aan 855 MKW. (Daarbij de rand opmerking dat we haast overal de Lonely planet gebruikten als gids en dat die vrij correct was op de prijzen na! Nochtans was de gebruikte editie amper 4 jaar oud. Blijkt dat sinds één jaar de prijzen erg zijn opgeschroefd, dat zou wat te maken hebben met een nieuwe regering en verder doorgedreven privatiseringen.) Om ons motel te bereiken moesten we langs een plaatselijke markt, vanzelfsprekend hebben we daar ook gesnuisterd. Je want je een eeuw in het verleden. Potten bakkers, ketelslagers, kleermakers, vleeskramen, met uitgestald vlees vol vliegen, gedroogde vis, zout, thee, maïsmeel, je kan het niet noemen of het was er. Met alle bijhorende geuren en kleuren. Maar ook modernere zaken zoals muziekcassettes, modekledij, horloges en elektrische apparaten. Vooral de eetstalletjes trokken de aandacht van Georges. Al snel was hij aan het proeven van vers gebakken vlees, van fruit en zo meer. Patrick liet zich verleiden voor een beurt bij de kaper en zeg nu zelf waar knippen ze tegenwoordig nog je haar voor 50,-BEF?

's Avonds aten we in een druk bezocht plaatselijk restaurant en dronken we vervolgens een pint in een echt bruin café. Daar werden we aangeklampt door William, zeg maar de plaatselijke bink, hij leerde in ruil voor een pint Patrick D. een variant van het Bao-spel. Net als we wilden doorgaan kwam er een koppel blanken binnen. Een Franstalige Brusselaar, die met de motor vanuit België onderweg was naar Kaapstad en onderweg in Tanzania zijn Zwitserse gezellin had getroffen. 'De wereld is klein' zo ver van huis en al 2 Belgen ontmoet.

Zomba

Zomba Stad

Malawi dagboek Deel 7 - 29/01/2001 - Zomba - Mulanje - Blantyre

Op het Zomba-plateau trokken we naar de vernieuwde Mulunguzi-dam. Waarachter een groot waterbekken ligt. We vreesden problemen om die plaats te bereiken, immers ik las eerder dat de weg omwille van de werken een echte puinhoop was. Gelukkig mochten we dat tegenspreken. Alles was nog niet 100% klaar – maar dat zal het waarschijnlijk nooit zijn, doch tot aan de dam reden we over nieuwe geasfalteerde weg. Achter de dam zochten we een riviertje op, stroomopwaarts hoopten we vanzelfsprekend orchideetjes te vinden. En dat was ook zo. Massa's epifyten, spijtig genoeg haast niets in bloei. We vonden vier bloeiende soorten. Die wandeling leidde ons trouwens vrij ver, via de Mandela falls tot aan een forellen kwekerij en verderop tot aan de Williams falls. Aan de Chagwa dam troffen we enkele terrestrische soorten aan die we ook op Nyika hadden gezien. Maar ook enkele kleine grijze apen met een zwart masker en langs de overkant van het waterbekken een Baviaan.

Op zeker moment werden we opgeschrikt door een Malawiaan, die letterlijk uit een boom viel langs de andere kant van een riviertje wat we volgden. Toen pas zagen we dat er wel een zestal Malawianen aan de overkant in en tussen de bomen zaten. Ze waren Passievruchten aan het oogsten. Vaal zagen we al passievruchten aangeboden op markten en langs de baan. Nu vonden we ze in het wild. Een heerlijke licht zurige versnapering!

Tenslotte wilden we genieten van wat beschreven stond als adembenemend uitzicht en dat moest wel met namen als 'Emperors view' en 'Queens view', maar als die views volledig in de wolken zitten zie je natuurlijk niets. En dat was het geval, bovendien begon het zachtjes te regenen. En op die hoogte met nog een uur afdalen voor de boeg, werd het een gladde gevaarlijke afdaling richting Zomba-stad.

In Zomba toegekomen trok het wolkendek weer open, gevolg; vochtig, zwoel ongemakkelijke tropische temperaturen. Patrick D. zag een bord dat verwees naar een plantenkweker, wellicht konden we daar wijzer worden, maar dat was een maat voor niets. Men had er enkele planten voor de lokale tuintjes, maar stel je er vooral niet te veel van voor.

Op orchideeënjacht langs de Mulunguzi River, maar we vonden ook passievruchten!

30/01/2001

Die dag vertrokken we al vroeg richting Mulanje en stopten we onderweg in Bvumbwe. Daar hoopten we Miss Pat Royle te kunnen ontmoeten. We hadden haar postadres en reden dan ook naar het postkantoor in de hoop via hen haar te kunnen vinden. Dat bleek gelukkig geen probleem.

Ze vertelde over haar collectie 'Mwana wa mphepho' of 'Children of the wind' zoals ze orchideeën in Malawi plegen te noemen. Ze kweekte ze in de 10 aren grootte tuin rond haar huis. Via haar kwamen we alvast achter enkele namen van planten die we eerder vonden. Sykes had het zicht op de Mulanje 'Dramatic' genoemd. In het Nederlands gebruiken wij die term zo niet, doch als je op de weg naar Mulanje rijdt begrijp je als vanzelfsprekend wat hij bedoelde. Van bij het passeren van Limbe begint het landschap lichtjes te glooien en doemen Km ver de thee plantages op. Overal zie je mensen met manden en zakken. En dan plots uit dat zacht glooiende landschap schiet dat enorme massief de hoogte in.

Nog in de voormiddag waren we verder gereden. We vonden slapen in 'The Mulanje view motel'. Een klein maar proper motelletje. We lieten ons materiaal achter in de kamer en reden gelijk tot aan de forestrie-hut. Daar kregen we de raad een gids te nemen. Meerdaagse klimmen zouden in deze tijd van het jaar gevaarlijk zijn, maar de gidsen zouden ons kunnen helpen om te bepalen wat kon of niet. De dame aan de balie hielp ons met het kiezen van een gids, want het was duidelijk stil qua toeristen en wel 20 man stonden letterlijk te smeken om de job te kunnen krijgen. Sambwa zou onze gids zijn. Hij bracht ons nog die dag tot de 'Old mans falls'. Een bijzonder mooie omgeving en de kracht van het neerstortende water deden gelijk begrijpen waarom de berg zo gevaarlijk is. Een bui hoog in de bergen en zelfs zo dat voor ons geen druppel lijkt te vallen, zou die watermassa op no-time doen zwellen tot een nog krachtigere stroom. In een veldje boven de waterval vonden we een oranje terrestrische orchideeën, welke we eerder ook al zagen. Vervolgens bracht hij ons naar een 'View point'. Vandaar zag je tot het Zomba plateau, tot Mozambique en zelfs Zambia. Vanaf dat punt vertrok ooit ook een kabelbaan naar een hoger gelegen hut, die was evenwel stuk. Ze werd ooit gebruikt om hout te transporteren, nu kwamen de houthakkers met de 5m lange 2" dikke 10" brede planken op de kop naar beneden. Ze gingen met zo'n een plank op hun hoofd in 2,5 uur naar boven 1,5 uur naar beneden

Vanaf view point tot Ch hut 3,5 uur wandelen, houthakker, met plank op het hoofd..

31/01/2001

Deze morgen verwachtten we Sambwa tegen 7:30 hij zou ons de weg wijzen naar de Lujeri tee estate , want als we daar doorreden zouden we de Ruu Gorges bereiken, waar we heel wat moois hoopten te vinden. DE weg ernaar toe maakte ons duidelijk dat Sambwa, mogelijk wel vanaf het forestrie station een goede gids was naar de pools en enkele view points, doch dat de Ruu gorges ook voor hem nieuw terrein was. Gelukkig hadden we ons eerder in Mzuzu een gids voor de Mulanje Mountain aangeschaft, die was ruim 'out of date' doch de plannetjes waren nog vrij correct. En al gauw hadden we door dat hij ons op goed vallend uit door de tea estate leidde. En dus ook de verkeerde richting uitwees. Gelukkig zagen we dat op tijd in en vonden we de goede weg. Aangekomen aan het hydro electric station vonden we direct een tweetal bloeiende soorten. Eén was een echt miniatuurtje, een Bulbophyllum. Even verderop stond een Polystachia.

De klim achter het station door was eigenlijk het begin van een trail naar een berghut. Volgens de gids moest je er 6 uur voor uittrekken om de hut te bereiken en dan hoorde je daar te overnachten. We besloten te klimmen tot 12:00 en dan terug te keren. Het bracht ons door een prachtig stuk natuur een deel zelfs door echte wildernis, waar het pad volledig overgroeid was. Nabij het water vonden we massale aantallen orchideeën, slechts enkele soorten in bloei. Maar van anderen konden we zelfs op basis van de planten het geslacht bepalen. Blijkbaar klopte in onze voorbereiding wel de gekozen periode voor terrestrische planten, doch voor epifyten, hadden we zeker niet de meest optimale moment gekozen. Maar dat hadden we eerder al gezien. Tegen 14:00 begon het vreselijk te regenen. Men had ons verwittigd dat het pad dan gevaarlijk zou worden, de rivieren zwellen erg snel en we hadden meermaals door het water gemoeten op onze tocht. Er zat dan ook niets anders op dan op onze stappen weer te keren. Tegen 15:00 stonden we veilig en wel weer aan de auto, maar onze wandeling konden we verder vergeten. Op terugweg dachten we dan de tea factory te kunnen bezoeken. Daar kregen we evenwel licht op rood. Als we niet eerst een officiële aanvraag hadden gemaakt, kon dat niet. Wel maakten we daar kennis met Mariane, een Engelstalige die op het head-office bezig was met een stoomcursus office voor de bedienden. En van wat we daar zagen, leek dat zeker nodig. Ze informeerde waar we verbleven en merkte op dat het eten er niet echt goed was. Dat hadden we de avond ervoor zelf trouwens vastgesteld. Ze meende dan ook dat er in heel Mulanje slechts twee goede eethuizen waren. Voor één ervan de golfclub, was wellicht deze avond de beste keuze, immers donderdagavond was naast zaterdagavond de dag dat de meeste clubleden aanwezig waren. We zouden kennis kunnen maken met koloniaal blank Malawi 2001, voorstelde ze. Zo gezegd, zo gedaan, wij trokken 's avonds naar de golfclub. En spijt hebben we daar niet van. Mariane was er zoals verwacht, maar ze stelde ons vooral voor aan enkele zeer interessante mensen. Onder meer aan Dr. A.M. Whittle, iemand die te werkgesteld was in het 'tea research Center'. Hij was als botanist zeer zeker ook geïnteresseerd in orchideeën en zou ons waarschijnlijk graag helpen in onze zoektocht. We maakten alvast met hem een afspraak voor de volgende dag. Verder vielen die oud kolonialen wel mee, akkoord Mariane kenden enkele schokkende anekdotes en sommigen hun houding leek wel wat autoritair, maar we zagen ook blanke jongeren badminton spelen met kleurlingen en zagen ook kleurlingen mee aan de bar zitten, dus langzaam maar zeker trekt men de lat wel gelijk... ?

Naast de ontmoeting met andere boeiende mensen had die club nog heel wat voordelen. Want we hadden bewust gekozen voor low-budget reizen, voor leven onder de lokale bevolking, maar toch werd het menu erg eentonig. De club bood ons voor belachelijk lage prijzen ; Lasagna, met extra groeten en een ijsje als toetje. Bovendien, schonk men naar oud Engelse gewoonte bier en Gin-tonic en als het kan aan prijzen, die beneden de winkelprijs lagen. Feesten dus. We sloten de avond zelfs af met een partijtje snooker, al moet je je daar niet te veel van voorstellen.

1 & 2/02/2001

Die morgen hadden we afgesproken Dr. A.M. Whittle thuis op te zoeken. Hij woonde in een droom van een huis, afgeschermd van de hoofdbaan door een haag van begroeiing en een huis waar bedienden in woonden. Daarachter dan zijn huis, met enorme open veranda die een prachtige tuin overschouwde. In de bomen zaten hier en daar enkele orchideeën. Niet allemaal Malawiaanse evenwel. De man had beroepshalve heel de wereld afgereisd en dat weerspiegelde zich in zijn tuin. Cymbidium, Dendrobium, Oncidium, je kan het zo gek niet noemen. Ook had hij een kleine verzameling inheemse orchideeën. *Microcoelia guyoniana*, *Acampe praemorsa*, *Angraecums*, *Polystachias* enz.

Hij werkt momenteel voor het tea research center aan het Mimosa estate. Op weg van zijn huis weg -waar we behalve op het bezoek aan zijn tuin ook met echte koffie werden getrakteerd. Wat een verademing is na drie weken poederkoffie- naar het research center stopten we eerst aan een bamboeveld, daar had hij bij toeval ooit een *Eulophia* ontdekt. En die stond er duidelijk nu ook, enkel nog als betrekkelijk korte spikes. Bovendien was men volop bamboe aan het oogsten en dreigden de planten vertrapt te worden. Even verderop een tweede halte bij een stuk bas wat gekapt was door de Escom-Malawi mensen, die een tra kapt voor het elektriciteitsnet.

Daar hoopte hij op omgekapte bomen eventueel iets te vinden, maar daar was de oogst enorm pover om niet te zeggen onbestaande. Tenslotte reden we daar tot een bos met inheemse boomsoorten achter het estate. Daar vonden we wel enkele orchideetjes. Ondermeer Een onbeschreven Angraecum. Bij die zoektocht naar moois zal ik waarschijnlijk een west voor de voeten gelopen hebben. Want plots voelde ik een steek in mijn nek, ik sloeg het beest tegen de grond, maar het onheil was al geschied. De wesp zelf – Met een kogelrond zwart voorlijf en achterlijf en daartussen een echte wespentaille, samen ongeveer 4cm lang.- kwam er met de schrik van af. Zelf bleef ik met een uitstralende pijn in de nek achter. Gelukkig verlichte ‘Sting Eze’ de pijn na enige tijd. Peter verwijderde met een pincet de angel.

’s Avonds gingen we eten in de ‘Currypot’ een lokaal restaurant in Mulanje, waar we ‘Sapitwa sisle steak’ aten. Een bereiding van vlees, rijst, groenten en een ei in een in de oven opgewarmde pan. Beestig lekker. In mijn persoonlijke top drie van maaltijden nummer 1 voor de honing-curry kip van de Safari Inn in Nkhata bay en de Chambo van de Kasungu Inn. Bovendien hebben we daar een eerste zak kleren achter. Iedereen had zowat zijn slechtere kleren meegenomen, wetende dat het daar zelfwassen onder erbarmelijke omstandigheden zou zijn. En dus hadden we ons vooral van ‘afdankertjes’ voorzien.

3/02/2001

Die dag vertrokken we al vroeg naar Blantyre, we zouden er (zaterdagmorgen) onze terugvlucht herbevestigen. Dat was evenwel buiten de zaterdagrust van zulke moderne kantoren als vliegtuigmaatschappijen gerekend. Zelfs in het grootste luxe hotel ‘Mount Soche’ waar een bureel van Kenia airway is gevestigd was niemand aanwezig. Dan maar naar de luchthaven van Blantyre dachten we... Daar bleek de computer evenwel niet compatibel met die van Lilongwe en dus konden internationale vluchten niet bevestigd worden. (Georges merkte terecht op dat we nog in Afrika waren, en dat we dat steeds weer vergaten!)

Onderweg werden we maar liefst 4 keer door politie gecontroleerd. Ik denk dat we geseind waren. Gelukkig mochten we overal zonder erg door, behalve misschien die ene keer dat ik vroeg of ik hen mocht fotograferen. Dat leek een slecht gekozen vraag. Als de agent later mijn foto in een magazine zou zien zou hij mij voor het gerecht trekken.

We geraakten zonder veel moeilijkheden tijdig in Blantyre. Daar vonden we de enige reden om naast een eventuele bevestiging van vluchten , in enkele boekenshops. In de central bookshop vonden we het boek van Isobyl La croix over epifyten van Malawi voor 150,-BEF en in de Central African Bookshop (of Africana) vond Patrick D. een boek dat al lang ‘out of print’ was van Zuid-Afrikaanse orchideeën.

Tenslotte zochten we in Blantyre Doogles op om te verblijven. Vermits dat opgegeven was als de ‘back-packers place to be’. In Blantyre , dachten we dat we zeker daar voor moesten kiezen. Minstens om de sfeer op te snuiven. En geloof me die was er. ’s Avonds vindt je er blanken die van overal komen, doch daar hun pintje drinken, louter om andere blanken te ontmoeten. Verder vindt je er de ‘echte back-packers’ die hun tentje in de tuin neerplanten voor geen geld en bovendien zelf hun prakje klaarstoven. Daarnaast enkele ‘would-be’ trekkers, die douche en kamer gebruiken en verder zich graag tussen de ‘echten’ ophouden. Ik reken ons daarbij. Immers het Nederlandse koppel Jeroen en Isabel die achter de toog bij Doogles trachten voldoende geld bijeen te scharrelen om verder te kunnen trekken zijn duidelijk van een veel avontuurlijker allooi als wij. Doogles heeft veel voordelen. Een gezonde keuken, een aangenaam en veilig bewaakt verblijf, zelfs een zwembad. Enkel het door Lonely Planet beloofde e-mail lijkt louter op papier te bestaan.

Vanzelfsprekend zien we die dag geen orchideeën.

Hier alvast een overzicht betreffende de voornaamste vondsten in Zomba - Mulanje - Blantyre :

Acampe praemorsa

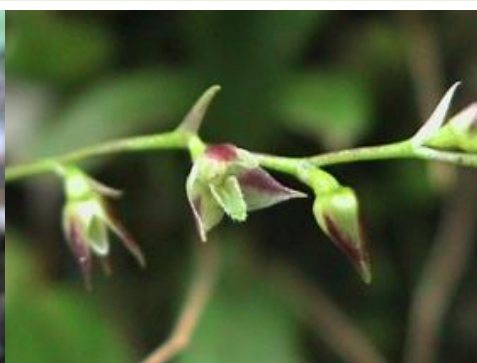
Angraecum cultriforme

Angraecum cultriforme

Bulbophyllum speciei

Bulbophyllum speciei

Polystachia speciei

Bulbophyllum platyrachnis

Bulbophyllum platyrachnis

Polystachia speciei

Liparis bowerii

Liparis bowerii

Angraecopsis parviflora

Angraecum linearifolium

specie

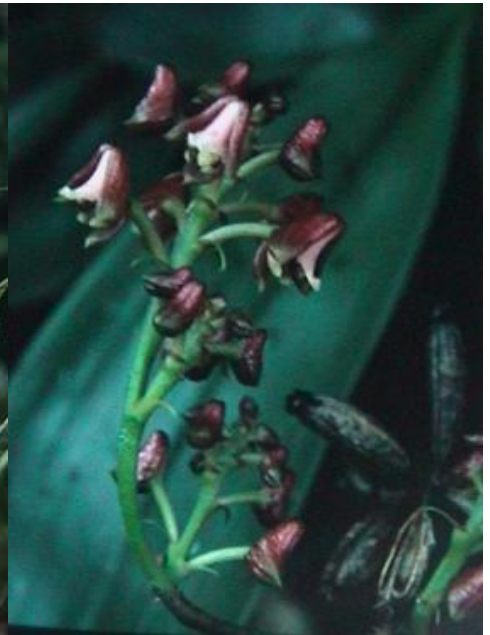
specie

Anselia africana

Polystachia specie

Polystachia concreta rode vorm

Om 06:00 zitten we al nabij de keuken te wachten op de kok voor ons ontbijt. Het is zondag, dus voor 07:00 maken we geen kans. Trouwens de lege flessen op het muurtje aan de douches hadden ons de sfeer al kunnen verraden. De dag ervoor was zaterdagavond en ook zo ver van huis wil dat zeggen; 'feestavond'. De kok leek plots zelfs geen Engels meer te verstaan. Vier 'Full Mounty's'. Eieren, spek, worst, bonen, friet en brood. Dat met een kop koffie. De uitbater van Doogles kwam een praatje met ons maken. Overigens Doogles had hij 4 jaar geleden overgenomen en hij had het officieel een nieuwe naam gegeven; ' '. Maar iedereen spreekt nog steeds over Doogles. Hij adverteerde nu zelf ook onder die naam. Een begrip verander je niet zomaar.

Na het ontbijt vertrokken we naar Dedza. Dat was een heel eind rijden, maar moest toch op een voormiddag haalbaar zijn. Onderweg stopten we nog voor enkele foto's van

zichten en ondermeer een Kameleon. Ook voorbij de Dedza pottery and coffee shop geraakten we niet Patrick D. moest en zou een stuk chocoladetaart eten met koffie.

Tenslotte kwamen we na wat zoeken in het Chongoni Forest Reserve aan. Daar vonden we slapen in de uiterst comfortabele 'Kazela Forest Lodge'.

Na aankomst trekken we al op ontdekkingtocht en vinden we direct een 4-tal nieuwe orchideeën. Daarbij waren enkel kinderen uit de buurt onze gidsjes. Ze kenden de bergen daar op hun duimpje. Voor bloemen, planten of dieren leken ze evenwel helemaal geen oog te hebben.

5/02/2001

Om 4:45 ben ik al wakker. Evenwel een geweldige nachtrust gehad, maar wat wil je, als je om 20:00 uur in je bed kruipt en eigenlijk maar gewoon bent om een 5-tal uren per nacht te slapen, is 5:45 een begrijpelijk uur om wakker te worden. Ik sloop de kamer voor de zoveelste keer uit, in de hoop een mooie zonsopgang te kunnen fotograferen. Niets was evenwel minder waar.

's Morgens trekken we naar het college. In de hoop via telefoon de herbevestiging van onze vluchten nu definitief te kunnen checken. Om 07:30 zou dat kunnen hadden we bij aankomst ervaren. Dat bleek evenwel niet waar Tegen 8:30 zou er misschien iemand zijn... Tenslotte bleek er die dag helemaal niemand van Kenia Airways aanwezig te zijn. Immers die dag hadden ze geen vluchten... Dan maar via KLM geprobeerd. Daar hadden we gelukkig succes. We waren reeds herbevestigd. David, de zoon van Ester Grant had duidelijk de belofte van moeder nagekomen. Dus dat leek al geen verder probleem meer te geven. Ook de vluchten waren ongewijzigd.

Ondertussen was het wel enorm hard beginnen regen. Ook Mr. Jones Katanga en Mkandawire begrepen niet wat wij uitgerekend midden in het regenseizoen bij hun kwamen zoeken. We hoopten dan ook als alternatief de Chengere caves met hun rotstekeningen te kunnen bezoeken. Op weg daar naartoe was de weg evenwel geblokkeerd door en gestrande vrachtwagen. Dus dan ook maar die tand uitgetrokken. Patrick D. stelde dan voor weer naar de pottery te trekken en nog een gebakje te nuttigen tot de regen ophouden. Daar kon ik evenwel niet mee leven. We wisten voor de start dat het regenseizoen zou zijn en waren er op voorzien. Ik trok er dan ook op uit, door het moerassige veld en over de heuvels op zoek naar orchideeën ik zou er die dag veel vinden, enkele zag ik al eerder maar enkele ook voor de eerste keer. Vooral de oogst aan terrestrische orchideeën zou weer erg rijk zijn. Ik begreep later van mijn kompanen, dat de gebakjes hadden gemaakt. Eenmaal ze goed en wel aan tafel zaten trok het weer open en steeg de temperatuur. Ze waren dan ook maar afgezakt tot het Chongoni forest en vonden op hun beurt ook heel wat orchideeën. 's Avonds kon ik de barman (Simon Sautso Glinwell) overhalen nog een poging te spenderen, om me het bao-spel te leren. Ik moet zeggen, nu leek ik het wel vast te hebben, samen met Peter en Patrick speelden we het nog enkele keren, tot we het goed en wel doorkregen, dat er andere 'baoverslaafden' op het bord zaten te wachten. Maar geen nood dachten we. We hadden toch zelf in Nhakota bay een spel gekocht, met bonen -als spelonderdeel- en al. PD haalde zijn spel uit de plastic zak, waarmee hij het had opgeborgen in zijn rugzak. Wat bleek de bonen waren door de broeierige warmte gekiemd. Al snel inspecteerde Peter en ikzelf ook ons spel. Ja hoor alle bonen waren beginnen kiemen, dus van spelen met onze spelen, kwam duidelijk niets in huis.

6/02/2001

Die dag zouden we naar de 'Dedza Mountain' trekken. Het beloofde een erg mooie dag te worden, vanaf de vroege morgen scheen de zon. In het college hadden Mr. Mkandawire (hoofd van het college) en Jones Katanga (verantwoordelijke voor de lodge) ons de raad gegeven langs het forest office in Dedza te passeren om daar een gids te vragen. Die gids echter stelde niet veel voor. Hij wees ons eventjes de goede richting en liet ons verder in de steek. De weg zou bereikbaar zijn tot op de top. Wij kozen er evenwel voor de beklimming te voet te doen. Vanaf ± 1800m tot 2600m. Iets wat duidelijk een kuitbijter moest genoemd worden. De beschrijvingen in Lonely planet verraadde nog ongeschonden bossen op de top van de berg. Wel dat lees je best letterlijk. Men kapt daar bossen tegen een ongelooflijk tempo en het grootste deel van de bossen is sowieso dennenbos, wat bezwaarlijk als originele begroeiing kan bestempeld worden. Onderweg passeerden we houthakkers, die dennen velde en ter plaatse, met grote zagen, in planken zaagden. Ik liet me verleiden om ook een stukje te zagen tot groot jolijt van de houthakkers.

Maar helemaal op de top werden we beloond voor de moeite. Daar kregen we eerst een enorm vergezicht over de vlaktes noordelijk en zuidelijk van de Dedza mountains. Je kon zien tot over het meer, tot voorbij Lilongwe en tot aan het gebergte voor Blantyre. Al dreigden er in de verte enkele zware wolken. Maar wat viel mogelijk nog beter mee? Op de kleine gedrongen bomen op de top bleken massa's epifyten te zitten. En eindelijk zelfs bloeiende. Zelfs enkele hele mooie.

Na een uurtje in de begroeiing op de top te hebben rondgesnuisterd dachten we best met de afdaling te beginnen. Want die enkele donkere wolken, die we eerder zagen, bleken plots van alle kanten te lijken op ons af te komen. In de verte zagen we de buien uit de wolken gutsen. Haast in een twee uur lange spurt daalden we af. En het lukte ons dan ook nog net droog de auto te bereiken. Het laatste stukje daalden we af met de wagen in een zacht buitje. Het leek dat de zware donkere wolken al hun water over de vlakten rond de berg hadden geloosd. Langs de weg wezen de grote plassen er duidelijk op, dat we het ergste hadden mislopen. Tegen dat we terug in de Lodge aankwamen, scheen er zelfs terug een flauw zonnetje. We dronken wat om terug op krachten te komen, maar realiserend dat het onze laatste dag in de natuur betrof, zochten we toch nog even een weilandje in de directe omgeving op, in de hoop nog iets moois aan te treffen. En ons geluk leek die dag niet op te kunnen, want we vonden nog enkele nieuwe terrestrische soorten.

Na het eten hoopten we nog een spelletje bao te spelen in 'Ed's bar' want zo hete de bar van de lodge. Maar dat was buiten enkele andere bezoekers gerekend. Immers Lillian Kalilani en haar collega's Felix, Evans en Brown zaten aan de toog. Het was een gezelschap wat zich beroepshalve bezig hield met promotie van vrije ondernemingen. Ze werkten voor het 'Malawian entrepreneurs development institute (MEDI)'. En ze waren bepaald onderhoudend. Eerst als onvolprezen promotoren van de anti aids campagne. Met bijhorende T-shirts, petjes en slogans. Maar vervolgens als bijzondere vlotte praters. Ze peilden naar onze afkomst, onze interesse en stelden zich vooral vragen betreffende onze visie op Malawi. Maar wat nog het meeste opviel was het tempo waarmee ze de nodige spraakmakers achteruit drukten. Ze dronken bier alsof het water was. En als wij tenslotte rond een uur of elf gewag maakten van op te stappen en te gaan slapen, stelden ze dat het nog veel te vroeg was. Zei gingen nu een 20Km verder naar 'the travelers nest' en zouden daar nog doorzakken 'till AM'. We hebben ze wijselijk laten vertrekken en zochten ons bedje op.

7/02/2001

Die morgen vertrokken we voor onze laatste grote etappe. We rezen af naar Lilongwe. We hadden ruim de tijd genomen, in de veronderstelling onderweg nog enkele keren te stoppen en nog heel wat moois te vinden. Maar hoe dichter je de stad naderde, hoe oninteressanter de omgeving werd. We zochten als eerste adres de Golden Peacock op. Dat stond in de Lonely Planet genoteerd als betrouwbaar en proper, anders dan wat de bijnaam golden cockroach zou doen vermoeden. Tussen de tijd van onze LP-editie en de dag van bezoek leek de tent evenwel weer verloedert te zijn tot een gouden kakkerlak niveau. Gelukkig vonden we op de hoek van de straat Ivy's place. Eigenlijk officieel de 'Korea Garden Lodge'. Een aardige plek om uit te rusten, vlak tegen het oude stadscentrum aan en toch rustig. We plaatsten onze auto veilig op het terrein en laadde onze bagage voor de laatste keer uit. Vervolgens trokken we te voet van het oude stadsdeel naar het nieuwe. Toch wel weer een uurtje stapafstand. In het nieuwe stadsdeel zochten we de boekenshop op. Te vergeefs, geen orchideeënboeken te vinden. Vervolgens kuierden we wat rond tussen koopjescentrums (die die naam eigenlijk helemaal niet waard zijn.), grote bankgebouwen en administratieve centra. De nieuwe stad leek alles bij elkaar amper de naam stad waardig. Dan maar terug naar de oude stad. En tot onze grote verbazing, langs de toch wel druk bereden hoofdweg, zagen we nog een orchidee staan ook. Een fel witte Habenaria.

In het oude stadsdeel zochten we eerst een verfrissing in een glas Fanta. Om af te kijken zei Peter. Want na een maand Malawiaanse Fanta was hij aan de kleurstoffen verslaaft geraakt. Fanta heeft daar nog de aloude oranje kleur en is honingzoet. Na die verfrissing trokken we langs de lokale marktkraampjes, om letterlijk de laatste Malawiaanse geurtjes tot ons te nemen. Immers onze laatste volle dag Malawi was aangebroken. Grote steden hebben me nooit erg geboeid, Lilongwe zeker ook niet. Het landelijke karakter is er niet. Het veilige gevoel wat je buiten de steden toch wel krijgt ook niet. En er valt eigenlijk niets te beleven.

We sloten onze laatste dag af met een echt feestmaal. Dit in tegenstelling met onze sobere leefgewoonten in de voorbij weken. De Korea Garden had ook een prachtig restaurant. Waar we een onvervalste rijsttafel nuttigden met Zuid-Afrikaanse wijn. We genoten in volle teugen, al kon je dit amper een Malawiaans afscheid noemen.

8/02/2001

De laatste ochtend bleek dat niemand goed geslapen had. Nochtans waren de kamers optimaal, was het bed goed, de temperatuur niet te hoog, geen muggen op de kamer,... Waarschijnlijk was het afscheid te bruusk. Iedereen had die laatste nacht met de terugreis in zijn hoofd gezeten. Als dat nu allemaal maar goed zou verlopen. En zoals het dan zo vaak het geval is, blijkt later alles van een leien dakje te verlopen. ... Maar goed ook.

Na een drietal verbindingsvluchten stapten we af in de luchthaven van Antwerpen, waar onze echtgenotes (lief voor Peter) ons stond op te wachten. Het avontuur was weer voorbij. Nu resten er ons nog de dia's om de herinneringen te koesteren.

Voor wie graag cijfers kent;

- We reden 3.469 Km en betaalden 21.120,-MKW aan diesel (1,-US\$=79 MKW) (= ± 10.500,-BEF).
- We betaalden voor de huur van een 4X4 gedurende 27 dagen 2.470,-US\$ (volledige verzekering inbegrepen. Ongelimiteerde aantal Km's).
- We budgetteerden 10,-US\$/pp/nacht voor het slapen en bleven gemiddeld net onder die prijs.
- We budgetteerden 10,-US\$/pp/dag voor het eten en bleven ruim onder die prijs.
- We budgetteerden extra kosten als inkom van nationale parken en onvoorziene kosten (autopech) en bleven ruim onder dat budget.

Totaalprijs voor 1 maand Malawi met 4 personen als 'low-budgetreizigers' met vooral de wagen en het verblijf in Nyika als duurste items. ± 85.000,-BEF

Enkele etenstips;

- 'Sapitwa sizzle steak' in De Currypot te Mulanje. Een bereiding van vlees, rijst, groenten en een ei in een in de oven opgewarmde pan. Beestig lekker.
- 'Honing-curry kip' van de Safari Inn in Nkhata bay.
- De onvolprezen 'Chambo' van de Kasungu Inn. De zoetwatervis die eigenlijk overal op dezelfde wijze wordt bereid, doch ons voor het eerst werd voorgeschoteld in de Kasungu Inn.
- Koop het lekkere, goedkope en vooral gezonde fruit langs de kant van de weg. Maar was en schil het goed en eet het zo vers mogelijk.
- Koop steeds flessenwater of filter het over een eigen filter (Wij hadden een filter aangeschaft voor het vertrek en filterden alle 'niet flessen water'.)

Wie ooit op het idee komt Malawi te bezoeken en een voorbeeld wil nemen aan onze manier van reizen, bedenk wel welke gevolgen hij dan kiest. Het eten is gezond, niemand was ziek. Maar je kiest voor een maand lang beef met Mzima of kip met rijst. Voor een maand vol geurtjes en diertjes, die je thuis niet gewoon bent. Voor regenweer, wat maakt dat je soms doornat in een veldje het water tussen je billen voelt lopen. Voor water wat je camera doet blokkeren.

Maar ook voor veel gastvrijere mensen dan wat ik alvast ooit verwachtte. En voor mooie groene landschappen. Voor gezellige ongecompliceerde drukte op markten en langs de straat. Voor mensen die altijd klaar staan voor je te helpen en steeds weer nieuwsgierig zijn voor je afkomst. En vooral voor een regenseizoen, vol mooie bloeiende orchideeën. Kortom iets om voor te kiezen. En te doen !

Hier alvast een overzicht betreffende de voornaamste vondsten in Dedza - Lilongwe :

Bonatea speie

Tridactyle tricuspis

Tridactyle tricuspis

Eulophia specie

Stenoglottis fimbriata

Stenoglottis fimbriata

Habenaria specie

Polystachia malilaensis

Polystachia malilaensis

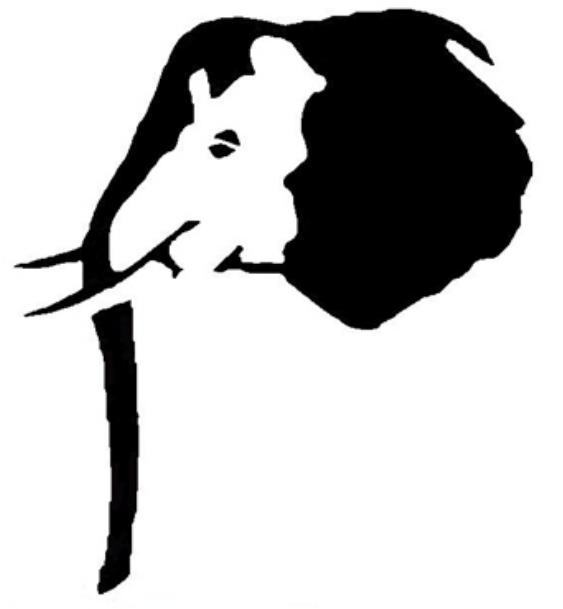
Holotrix longiflora

Holotrix longiflora

Polystachia transvaalensis

Jan Verachtert

**Wildlife Action Group
(W.A.G.)**

Thuma Forest Reserve

<http://www.wag-malawi.org>

Naar aanleiding van een reisverslag van onze Malawi-reis, kregen wij vragen van een student Biologie die naar Malawi vertrok. Vragen om te helpen bij determinatie van orchideeën en praktische tips. Ondertussen is zijn thesis afgewerkt en gaat zijn Malawi avontuur blijkbaar verder. Hij is ingeschakeld voor zijn stage in het 'Thuma Forest Reserve', een reservaat wat wordt instant gehouden door de 'Wildlife Action Group' en hij is voor hen op zoek naar steun. Voor wie geïnteresseerd zou zijn:

Vindt hieronder:

- wat briefwisseling
- een toelichting letterlijk van de WAG-site weggeplukt en een beetje vrij vertaald
- en tenslotte enkele resultaten uit de thesis van Jan.

Wat briefwisseling

Uit een brief van Jan Verachtert:

Ik zelf ben voor de Wildlife Action Group verantwoordelijk voor het floraonderzoek. Wat eigenlijk in houdt het zoeken van fondsen en het promoten van gebied om floraonderzoek uit te voeren. Nu ben ik opzoek naar financiering voor deze organisatie Wildlife Action Group in Malawi. Voor het beschermen van deze soorten moet er voldoende controle zijn over gebied. Op dit moment is er een beperkend aantal scouts en word dagelijks het gebied van deze soorten bedreigt door het illegaal weggapen van inheemse hoogneerslag percentage Brachystegia bossen. In de hoop om ergens steuning te vinden zowel in materiaal, geld en kennis om dit gebied te beschermen en te verkennen, hoop ik dat u hier het nut van in ziet om deze organisatie te steunen. Wanneer u geïnteresseerd bent om dit gebied mee te ondersteunen of wanneer u meer vragen heeft over het gebied of mijn onderzoek dan kan u mij terug mailen op eeuwigdraaiende-cirkel@hotmail.com

Wildlife Action Group

MALAWI - AFRICA

Ten behoeve van het actief behoud van het Malawi's wildlife

The Wildlife Action Group is een niet-governementele, niet-commerciele organisatie, hun werkdomein ligt in natuur bescherming en natuur management in Malawi.

Sinds de oprichting in 1994 door Georg Kloeble en Susanne Kneissl, welke reeds verschillende jaren in Malawi leefden, heeft de Wildlife Action group zijn invloed uitgeoefend ten behoeve natuurbehoud in Malawi. Het heeft vooral een positieve trend gezet betreffende Malawi's natuursbeheer door het introduceren van het 'Thuma Forest Reserve Eco-system Rehabilitation Project...'

Ik neem hier een stukje over van hun Website, voor meer informatie klikt U best door via hoger vermelde link.

Conservation is about wildlife and people!

"Unfortunately there are still people who think that donor money and other funding should first go to 'people projects' and only leftovers should go to conservation projects. They argue that "people are more important than wildlife". Though on first sight a reasonable statement, it is however a very naïve and short sighted vision. Both fields need an equal amount of attention.

Conservation is not only about saving that one beautiful animal. Conservation also means protection of whole eco-systems on which not only wildlife but also people depend.

Malawi faces serious environmental problems, like a shortage of fire wood (and many other forest products) on which most of the people in Malawi depend, floods during the rainy season and droughts during the dry season, erosion and a lowering water level of Lake Malawi, to name a few. All these environmental problems are the result of the significant deforestation in the last decennia in Malawi and have drastically contributed, directly and indirectly, to poverty in Malawi .

Besides that, for a country like Malawi, among the poorest countries in the world, eco-tourism is one of the few chances of generating a significant and steady inflow of foreign cash which on the long term will positively affect the lives of *all* the people in this country; look at examples of 'wildlife countries' like Kenya and Tanzania where eco-tourism generates large amounts of revenue.

But for eco-tourism you need wildlife and for wildlife you need conservation. The average eco-tourist (with a lot of money in his pocket!) who comes to Africa simply wants to see an Elephant, a Leopard, a Hippo, a Buffalo and other wildlife and the choice of his or her holiday destination largely depends on the chance of actually seeing these animals.

Fortunately more and more people start to understand this link between wildlife and people and that is one of the reasons why NGO's working in conservation, like the Wildlife Action Group, work together with the local communities to make their projects a success for everybody and everything.

So conservation is not only about wildlife: it is about protecting wildlife AND about contributing towards a long term and sustainable solution against hunger and poverty among people!"

Albert Schenk
Field manager Thuma Forest Reserve

E-mail: thuma_forest_reserve@yahoo.com

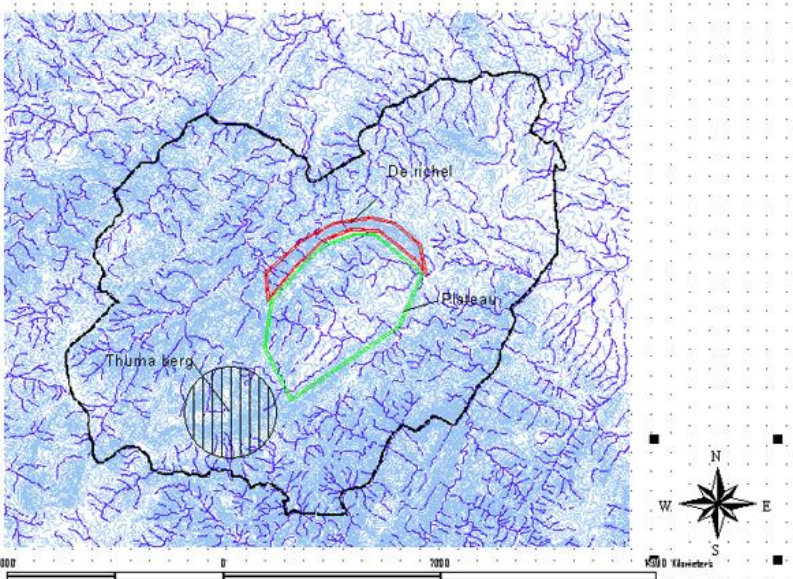
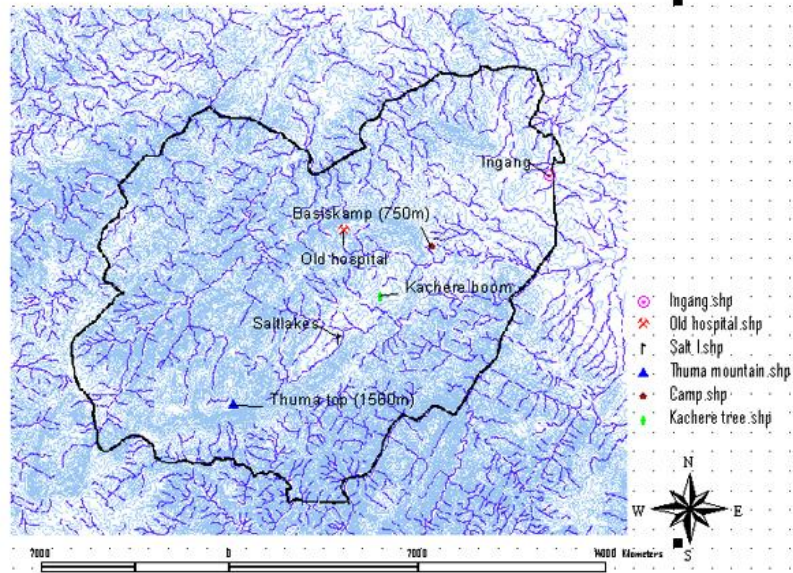
Enkele resultaten uit de thesis van Jan Verachtert:

Academiejaar 2005 – 2006
3e jaar graduaat agro- en biotechnologie
Stage 1'ste zittijd
Lectors:

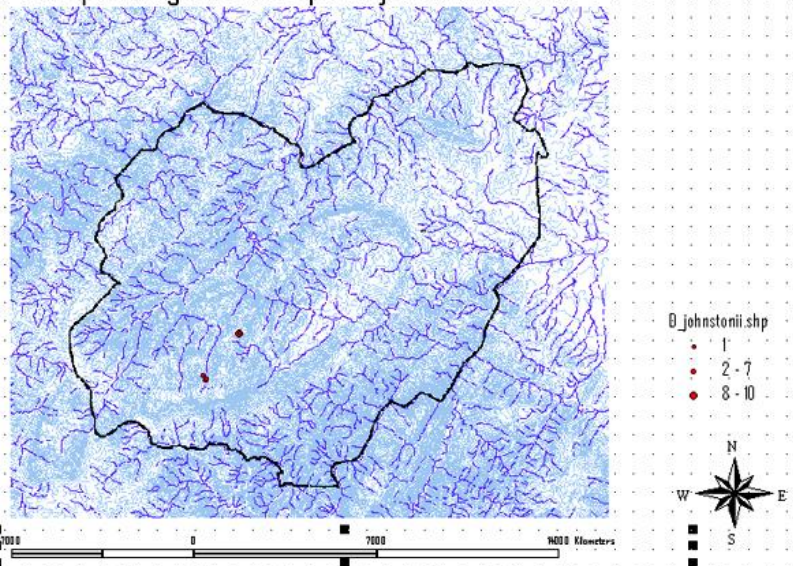
- Ing. Bart Mouton
- Dirk Baele
- Lucien Verschoren
- Annemie Op de Beeck
- Véronique De Bleeker

Jan stuurde me een copie van zijn thesis, ik kan vanzelfsprekend niet alles tonen op deze pagina, maar enkele beelden moeten U toch een idee geven van de zorg die aan dit werk is besteed.

Verspreidingskaart Disperis johnstonii Rolfe

Malawi

*Hier alvast een overzicht betreffende enkele van de voornaamste vondsten in
Thuma Forest Reserve :*

Disperis johnstonii

Platycoryne mediocris

Habenaria unicalcar